

ЗМІСТ

Засідання двадцять друге, ранкове (Четвер, 18 жовтня 2018 року)

Заява фракцій «Батьківщина» і «Самопоміч»	...3
Прийняття:	
Кодексу України з процедур банкрутства	...4
Закону «Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська»	...25
Закону «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне перетинання державного кордону»	...33
Включення законопроектів до порядку денного сесії	...22
Прийняття за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо правового підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування»	...38
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування»	...48
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»	...57

Прийняття Постанови «Про висновки та пропозиції
до проекту Закону України «Про Державний
бюджет України на 2019 рік»

...69

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ДРУГЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
18 жовтня 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Я прошу всіх заходити до залу і підготуватися до реєстрації. Колеги, прошу зайняти робочі місця і зареєструватися.

У залі зареєстровано 343 народні депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Сьогодні день народження нашого колеги народного депутата Романа Сергійовича Романюка. Привітаймо його з днем народження (*Оплески*).

Колеги, ми також мусимо згадати, що в українському місті Керчі, яке перебуває під російською окупацією, сталася страшна біда: безумна кривава трагедія забрала 20 людських життів, більшість з яких – діти. Ніколи такого не було в українському Криму. Безумство «русского мира» вдарило по невинних дітях. Це наш біль, це наші діти. Я висловлюю співчуття рідним та близьким невинних жертв. Колеги, вшануймо пам'ять загиблих дітей.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Нагадую, що ми продовжуємо розгляд проекту закону № 8060. Але перед тим як запросити на трибуну голову комітету Іванчука, я оголошую про те, що до президії надійшла заява про перерву від двох фракцій – «Батьківщина» і «Самопоміч». Вони готові замінити її виступом.

До слова запрошується Олександр Шевченко. Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО О.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги

народні депутати, патріоти України! Минулого тижня нам не вистачило лише кількох голосів для включення до порядку денного сесії законопроекту про заборону в Україні пропаганди нацистсько-шовіністської ідеології «руського мира», якою кремлівське керівництво сьогодні обґрунтовує свою експансію в Україні, обґрунтовує свою загарбницьку війну на нашій землі. Переконали, що цей законопроект підтримає в абсолютній більшості український народ. Знаю, що його підтримують і більшість народних депутатів України.

Законопроект про заборону пропаганди ідеології «руського мира» очікуваний та актуальний, адже після перемоги Майдану з 2014 року проповідники «руського мира» були дезорганізовані і пішли, як кажуть, у підпілля. Але сьогодні вони осмілилися і знову піднімають голови, мріючи про політичний реванш. Свідченням його актуальності стала істерія штатних пропагандистських каналів «Росія TV».

Ще раз хочу наголосити, що законопроект про заборону пропаганди в Україні «руського мира» не спрямований проти людей будь-яких національностей, лише проти тієї імперської, нацистської ідеології, яка винна разом з її московськими владними адептами в загибелі десятків тисяч патріотів, громадян України всіх національностей: українців, росіян, євреїв, грузинів, вірмен, угорців, румунів та інших патріотів і героїв України – всіх тих, які завжди жили в мирі й злагоді на українській землі.

Переконали, що цей законопроект повинен об'єднати зал Верховної Ради, тому прошу вас, шановний Голово Верховної Ради, поставити на голосування питання про включення до порядку денного законопроекту [№ 9139](#), розглянути його та прийняти сьогодні в цілому.

Слава Україні! Слава її захисникам!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, ми продовжуємо розгляд проекту Кодексу України з процедур банкрутства ([№ 8060](#)). Запрошую на трибуну Іванчука.

Нагадую, що ми зупинилися на поправці 1298, тому зараз слово надається автору поправки. Якщо він наполягатиме, ми перейдемо до неї.

Будь ласка, Андрію Володимировичу, Україна чекає на вашу позицію.

Я називаю поправку 1298. Автор не наполягає.

Поправка 1297. Демчак. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одно-мандатний виборчий округ № 18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Поправка 1297. У редакції, прийнятій у першому читанні, пропонується у пункті 4 частини першої статті 34 слова «за рішеннями про виплату заробітної плати, аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю особи, авторської винагороди, повернення невикористаних та своєчасно неповернутих коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, рішеннями немайнового характеру» виключити, пункт 8 доповнити словами «якщо стягувач включений до плану санації».

Прошу поставити для підтримки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для підтримки – це на голосування. Ви будете коментувати, Андрію Володимировичу?

ІВАНЧУК А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, пане Голово, шановні народні депутати! Комітет не підтримав даної поправки пана Демчака. Тому, будь ласка, поставте для підтримки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, я ставлю на голосування поправку 1297 народного депутата Демчака. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1299. Наполягає Алексєєв. Увімкніть мікрофон Алексєєва.

АЛЕКСЄЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний головуючий! Моєю поправкою 1299 передбачався порядок формування інформації про відкриття виконавчого провадження. Для того щоб цей процес унормувати, були визначені чіткі строки, хто куди і як відправляє відповідну інформацію.

Прохання поставити поправку 1299 для підтримки.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 1299, її було відхилено комітетом, але автор Ігор Алексєєв просить, щоб ми її підтримали. Прошу визначатися, колеги.

«За» – 60.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 1300 Сергія Алексєєва. Прошу.

АЛЕКСЄЄВ С.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Ця поправка стосується системи автоматичного арешту коштів. Справа в тому, що коли суд виносить постанову про арешт коштів, чимало часу йде на її виконання. Таким чином недобросовісні боржники мають змогу ухилитися від виконання цієї постанови. Система автоматичного арешту коштів дає змогу автоматично після того, як суддя виніс постанову, арештовувати кошти, і це забезпечує права кредиторів.

Прошу поставити для підтримки мою поправку і проголосувати за неї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу визначитися щодо поправки 1300. Але перед тим коментар голови комітету. Прошу.

ІВАНЧУК А.В. Шановні колеги, ми просто цей блок питань повністю виключили із законопроекту, тому й відхилили ці поправки.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначитися, колеги, щодо поправки 1300.

«За» – 56.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 1301. Будь ласка, увімкніть мікрофон Демчака.

ДЕМЧАК Р.Є. Моя поправка 1301 стосується арешту коштів на рахунках боржників у банку. Бувають такі випадки, що боржники цілеспрямовано закривають свої рахунки, знаючи, що буде їх арешт, а після того, як накладається арешт і рахунків начебто немає, вони знову їх відкривають.

Для того щоб уникнути таких випадків, у моїй поправці пропонується, щоб банки обліковували інформацію про наявність арешту на весь період банкрутства. Тобто якщо боржник такий рахунок відкриє в майбутньому, то він буде відразу заблокований відповідно до постанови про арешт.

Прошу підтримати мою поправку шляхом голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Прошу визначитися щодо поправки 1301.

«За» – 66.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 1304. Ігор Алексєєв. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ І.С. У поправці 1304 передбачається внесення змін до Закону «Про банки і банківську діяльність» щодо створення додаткових механізмів, які забезпечили б ефективний процес стягнення заборгованості в рамках здійснення виконавчого провадження.

Поправку відхилено комітетом. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначитися щодо поправки 1304.

ІВАНЧУК А.В. Її не відхилено, а враховано в іншому місці.
Дякую.

«За» – 48.

ГОЛОВУЮЧА. Поправку відхилено.

Щойно був коментар шановного голови комітету, що цю поправку враховано в іншій частині проекту, і, мабуть, тому її підтримують 48 депутатів.

Поправка 1306. Демчак. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Поправка 1306 так само стосується блокування коштів на рахунку. Для того щоб визначити чітко для банків, яку інформацію вони мають надавати на запит арбітражного керуючого щодо залишків на рахунку, я пропоную у статті 62 пункт 6 частини першої після слів «стосовно стану рахунків конкретної юридичної особи або фізичної особи, фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності» доповнити словами «(відомості про стан рахунку включають у себе: інформацію про наявність або закриття рахунку, про залишки коштів на рахунку, про арешт на кошти, які перебувають на рахунку, про зупинення видаткових операцій за рахунком)».

Прошу визначитися шляхом голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Прошу визначитися щодо поправки 1306.

«За» – 53.

Поправку відхилено.

Поправка 1307. Нестор Шуфрич. Будь ласка. Це не його поправка, але він наполягає.

ШУФРИЧ Н.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую, шановна головуєча. Я хотів би подякувати всім народним депутатам України

і сьогоднішнім головуючим за те, що ми відреагували по-людськи, належним чином на трагедію, яка відбулася, на жаль, у Керчі.

Мабуть, було б доречно звернутися до Президента України з проханням оголосити завтра день жалоби в Україні. Оскільки я працював на посаді міністра з питань надзвичайних ситуацій, то не можу не нагадати, що надзвичайна ситуація, де загинуло більше 10 людей, є надзвичайною ситуацією державного рівня. Але в даному разі мова йде не про формальності, а про людський біль. Усім нам болить те, що відбулося з тими дітьми і з їхніми викладачами в Керчі.

Прошу підтримати ініціативу і звернутися до Президента України з проханням оголосити завтра день жалоби на всій території України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ми ще раз висловлюємо співчуття родинам загиблих у Керчі, бажаємо їм мужності пережити це горе, але водночас прошу всіх говорити виключно на тему поправок.

Ви не наполягаєте на поправці. Ми рухаємося далі.

Поправка 1309. Демчак. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Поправка 1309 так само стосується арешту рахунків. У ній пропонується абзац третій пункту 8 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту після слова «іншим» доповнити словами «в обсягах, передбачених такою ухвалою» та після слів «через систему автоматизованого арешту коштів» доповнити словами «в обсягах, передбачених пунктом 6 статті 62 цього Закону».

Прошу підтримати шляхом голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар голови комітету щодо поправки 1309. Будь ласка.

Прошу визначатися щодо поправки 1309, шановні колеги.

«За» – 54.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 1310. Народний депутат Довбенко. Будь ласка.

ДОВБЕНКО М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Я також хочу озвучити свою поправку щодо зняття арешту з коштів на банківських рахунках. Я підтримую свого колегу пана Руслана Демчака в цій дискусії і хочу сказати, що моя поправка стосується того, яким чином ми можемо забезпечити позов, а саме: на підставі судового рішення. Більше того, я пропоную, що постанова про арешт коштів боржника повинна надходити не тільки у електронному вигляді, а щоб це було зроблено і в паперовому вигляді. Думаю, що, виходячи із сьогоднішніх обставин у банківській системі, це було б коректніше рішення, і хочу, щоб ми поставили на голосування і підтримали цю мою поправку.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, прошу визначатися щодо поправки 1310.

«За» – 53.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 1311 Сергія Алексеєва. Він не наполягає.

Наступна поправка 1317 Демчака. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. У поправці пропонується після пункту 11 розділу II доповнити законопроект новим пунктом 12 такого змісту: «У Кримінальному кодексі України:

Доповнити новою статтею 219¹ такого змісту:

Стаття 219¹ «Відповідальність боржника за подання завідомо недостовірних відомостей у декларації щодо його майнового стану та родини»

1. Подання боржником завідомо недостовірних відомостей у декларації щодо майнового стану його та/або його родини карається штрафом від двох тисяч п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин.

Примітка. Термін «боржник» вживається у розумінні розділу Х «Відновлення платоспроможності фізичної особи» Кодексу з процедур банкрутства».

У зв'язку з цим пункт 12 вважати пунктом 13».

Прошу підтримати шляхом голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Шановний голово комітету, прошу озвучити позицію комітету, чому було відхилено поправку 1317.

ІВАНЧУК А.В. Пане Руслане, я з вами повністю погоджуюся. Але це соціальний законопроект, ми ним пишаємося. І якщо ми зараз почнемо в ньому передбачувати відповідальність, покарання і таке інше... Тому комітет відхилив вашу поправку, але морально ми вас підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначитися щодо поправки 1317.

Колеги, залишається буквально три поправки. Я дуже прошу всіх повертатися до сесійного залу і звертаюся до голів фракцій: будь ласка, поінформуйте депутатів, що за кілька хвилин відбудеться голосування.

Прошу визначитися щодо поправки 1317.

«За» – 55.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 1318 Ігоря Алексеєва. Прошу ввімкнути мікрофон.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Шановна головуюча, поправка 1318 нерозривно пов'язана з моєю попередньою поправкою 1304 і передбачає створення дієвих механізмів для збирання, обліку та надання інформації про рахунки фізичних і юридичних осіб для забезпечення виконання такого закону. На жаль, комітет її відхилив.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар голови комітету. Будь ласка.

ІВАНЧУК А.В. Шановний пане Ігорє Алексєєв, ми абсолютно підтримуємо цю ідею. На засіданні комітету ми наполягали, щоб ця новела і цей інститут були в даному кодексі. Але для нас теж було дуже важливо досягнути консенсусу, щоб даний законопроект знайшов підтримку не тільки в комітеті, а й у сесійному залі. Тому ми ухвалили рішення взагалі цей блок вилучити із законопроекту, і через це ваші поправки перестали бути актуальними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, прошу визначитися щодо поправки 1318. Прошу повертатися до сесійного залу. Голосування щодо цього важливого проекту кодексу відбудеться за кілька хвилин.

«За» – 53.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 1325. Народний депутат Демчак. Прошу.

ДЕМЧАК Р.Є. У цій поправці пропонується викласти повністю по-новому пункт щодо набрання чинності кодексом. Основна позиція: «Цей Кодекс набирає чинності з наступного дня після його опублікування. Частина Кодексу, що стосується банкрутства фізичних осіб, набирає чинності з 01.01.2019 року».

Прошу визначитися шляхом голосування і підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар голови комітету щодо поправки 1325.

ІВАНЧУК А.В. Прошу поставити для підтримки.

ГОЛОВУЮЧА. Я ставлю на голосування поправку 1325, яку комітет відхилив. Руслан Демчак просить колег підтримати. Прошу визначитися.

Шановні колеги, нагадую всім, які ще перебувають у кулуарах, що голосування відбудеться буквально за 2 хвилини.

«За» – 57.

Поправку відхилено.

У нас ще залишаються дві-три поправки. Я дуже прошу колег повертатися до сесійного залу.

Зараз розглядається поправка 1332 Ігоря Алексеєва. Будь ласка, увімкніть мікрофон Ігоря Алексеєва.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Це моя остання поправка до цього законопроекту. Користуючись нагодою, я хотів би подякувати профільному комітету, всім особам, які були залучені до цього процесу, голові комітету Андрію Іванчуку, які провели титанічну роботу щодо доопрацювання цього законопроекту, і закликаю всіх депутатів голосувати за нього. Лише один цей кодекс дасть змогу Україні піднятися в рейтингу *Doing Business* на 10 позицій. Це дуже важлива ініціатива щодо залучення інвестицій і створення сприятливого законодавчого поля в цій сфері.

А на цій поправці я не наполягаю. Оскільки попередні дві мої поправки було відхилено, тому фактично ця поправка втрачає свій сенс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу визначитися щодо поправки 1332. Ви не наполягаєте, я перепрошую.

Колеги, у залі настільки шумно, що навіть головуюча не чує промовців. Я прошу тих, кому нецікаві поправки, все-таки поводитися більш чемно.

Дві останні поправки. Народний депутат Голуб щодо поправки 1334. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановна пані головуюча. Виборчий округ № 197, Черкащина. Шановний пане голово комітету, я просив би поставити для підтримки мою поправку, яка стосується порядку набрання чинності Книгою II, а також положення в Книзі I щодо інституту банкрутства фізичної особи, тому що це буде новий інститут, і я пропоную, щоб ми відтермінували порядок набрання чинності зазначеними нормами до 1 січня 2019 року.

Тому, шановні колеги, просив би вас підтримати мою поправку. Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 1334 народного депутата Голуба. Прошу визначитися.

«За» – 66.

Поправку відхилено.

Остання поправка 1336 народного депутата Голуба. Будь ласка.

ГОЛУБ В.В. Дякую. Шановний Андрію Володимировичу, за всієї поваги до вас, ось зараз у сесійному залі нам роздають пропозиції до проекту Кодексу України з процедур банкрутства, які будуть зачитуватися для стенограми. Ну, я промовчу, що тут надруковано сірим кольором (дуже важко визначити в цій книжечці, що таке сірий колір). Але тим паче я все-таки хочу нагадати вам, що відповідно до Регламенту Верховної Ради України є процедура третього читання. Якщо є якісь проблеми щодо певних норм, то, будь ласка, направляйте законопроект на третє читання, а не знову ми будемо для стенограми з голосу приймати якісь поправки, тут 23 сторінки. Я вважаю, що це абсолютно неправильно, і ми маємо поважати Регламент Верховної Ради України.

Щиро дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Андрію Володимировичу.

Прошу всіх заходити до залу, колеги.

ІВАНЧУК А.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Вчора, коли ми йшли за поправками, я повідомив, що Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України підготувало свій висновок. Ми збирали в комітеті робочу групу, працювали дуже довго для того, щоб врахувати зауваження. Тому вам роздано таблицю.

Увага, шановні народні депутати! Права колонка (ліва колонка, якщо дивитися на таблицю), це зауваження Головного юридичного управління. Посередині – це рішення, чи ми враховуємо, чи не враховуємо. Комітет учора до ночі працював на цим. Крайня справа

колонка у порівняльній таблиці – це зауваження юристів Апарату Верховної Ради, які ми вважаємо дуже корисними. Тому я роздав вам цю таблицю, як ми вчора домовлялися, щоб ви не сприймали на слух. А для виконання норми Регламенту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ІВАНЧУК А.В. ...перед голосуванням я зачитаю буквально протягом 10 хвилин п'ять сторінок тексту, який ви зможете перепроверити. Якщо парламент визначиться – він має право приймати це рішення, якщо ні – будемо голосувати за редакцію, яку запропонував комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні своєї поправки?

Ставлю на голосування поправку 1336. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Таким чином, шановні колеги, ми завершили обговорення поправок.

Як уже зазначав голова комітету Андрій Володимирович, після вчорашнього довгого обговорення на засіданні комітету було прийнято рішення про те, щоб ряд зауваг, які надходили від народних депутатів, і ряд зауваг Головного науково-експертного управління включити до тіла законопроекту. Я наполягав, щоб ці поправки було надруковано й роздано, щоб ніхто не приймав з голосу, щоб кожен міг бачити перед собою текст, за який комітет пропонуватиме голосувати.

Тому зараз я надаю заключне слово голові комітету Іванчуку Андрію Володимировичу. Він просить до 10 хвилин. Після того ми переходимо до голосування.

Колеги, у нас сьогодні насичений день, тому прошу всіх максимально інтенсивно і злагоджено працювати.

Андрію Володимировичу, будь ласка.

ІВАНЧУК А.В. Дякую. Шановний пане Голово Андрію Володимировичу, всі ваші вказівки, як вчора і домовлялися, ми виконали. Але найперше дякую юристам Апарату Верховної Ради за те, що вони допомогли нам якісно покращити і вказали на неточності та помилки, тому що законопроект дуже великий.

Тепер зачитаю для стенограми такі поправки.

У частині першій статті 2 проекту кодексу слова «законодавчими актами» замінити словом «законами».

В абзаці другому частини сьомої статті 2 проекту кодексу слово «взаємно» змінити словами «принципом взаємності».

В абзаці третьому частини другої статті 7 проекту кодексу слова «у позовному або наказному провадженні» виключити.

У частині першій статті 8 проекту кодексу слова «місцем проживання боржника – фізичної особи чи фізичної особи – підприємця» замінити словами «фізичної особи або фізичної особи – підприємця».

У частині четвертій статті 10 проекту кодексу слово «законодавства» замінити словом «закону».

Частину першу статті 11 кодексу після слів «економічну освіту» доповнити словами «другого магістерського рівня».

У тексті проекту кодексу слова «винесення ухвали» замінити словами «постановлення ухвали».

У частині восьмій статті 12 проекту кодексу слова «Міністерством юстиції України разом із державними органами» замінити словами «центральними органами виконавчої влади».

В абзаці другому частини п'ятої статті 30 проекту кодексу після слів «Господарський суд» додати слова «за заявою кредитора».

В абзаці п'ятому частини першої статті 37 проекту кодексу слово «законодавством» замінити словом «законом».

У проекті кодексу в положеннях, які пов'язані з припиненням юридичної особи, слово «законодавством» замінити словом «законом».

У частині третій статті 49 проекту кодексу слово «приймає» замінити словом «ухвалює».

У частині першій статті 58 проекту кодексу слово «приймає» замінити словом «ухвалює».

У частині першій статті 61 проекту кодексу слова «проводить інвентаризацію та оцінку майна банкрута» замінити словами «проводить інвентаризацію та визначає початкову вартість майна банкрута».

У частині сьомій статті 61 проекту кодексу слово «законодавством» замінити словом «законом».

Частину десяту статті 62 проекту кодексу викласти в такій редакції: «Майнові права інтелектуальної власності, виключні майнові права на які зберігаються за закладом вищої освіти державної форми власності, не включаються до складу ліквідаційної маси і повертаються закладу вищої освіти державної форми власності, що вносив їх до статутного капіталу господарського товариства».

У частині десятій статті 77 проекту кодексу слово «законодавства» замінити словом «закону».

В абзаці другому частини третьої статті 14 проекту кодексу слово «відповідальність» виключити.

В абзаці другому частини четвертої статті 14 проекту кодексу слова «стаж роботи помічником арбітражного керуючого прирівнюється до строку стажування» доповнити словами «передбаченого частиною першою статті 11 цього Кодексу».

Зачитую весь розділ VI: «Через один рік з дня набрання чинності цим Кодексом втрачає чинність Закон України «Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 28, ст. 940).

Протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Кодексом діють такі особливості реструктуризації заборгованості за іпотечними кредитами фізичних осіб в іноземній валюті.

Заборгованість за кредитами в іноземній валюті, яка виникла до набрання чинності цим Кодексом та яка забезпечена іпотекою квартири або житлового будинку, що є єдиним місцем проживання сім'ї боржника, реструктуризується в процедурі неплатоспроможності фізичної особи відповідно до плану реструктуризації або мирової угоди з урахуванням цього пункту «Прикінцевих та перехідних положень» Кодексу.

Склад і розмір грошових вимог забезпеченого кредитора за зобов'язаннями, які виникли з кредиту в іноземній валюті та які забезпечені іпотекою квартири або житлового будинку, що є єдиним

місцем проживання сім'ї боржника, визначаються в національній валюті за курсом, встановленим Національним банком України на дату відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи. До розміру вимог такого забезпеченого кредитора не включаються штрафні санкції та пеня.

Визнані господарським судом вимоги забезпеченого кредитора погашаються боржником у розмірі ринкової вартості квартири або житлового будинку, який забезпечує вимоги такого кредитора, яка визначається оцінювачем, визначеним кредитором. Залишок заборгованості такого кредитора підлягає прощенню (списанню) в порядку, визначеному цим пунктом «Прикінцевих та перехідних положень» Кодексу.

У разі якщо боржник до відкриття провадження у справі про неплатоспроможність частково погасив кредит, то розмір вимог забезпеченого кредитора, які підлягають погашенню відповідно до цього пункту «Прикінцевих і перехідних положень» Кодексу, зменшується пропорційно до частини кредиту, погашеного боржником.

У разі якщо загальна площа квартири, обтяженої іпотекою, не перевищує 60 квадратних метрів або житлова площа якої не перевищує 13,65 квадратних метра на кожного члена сім'ї боржника, або якщо загальна площа житлового будинку, обтяженого іпотекою, не перевищує 120 квадратних метрів, на реструктуризоване відповідно до цього пункту «Прикінцевих і перехідних положень» Кодексу зобов'язання боржника встановлюється відсоткова ставка в розмірі українського індексу ставок за дванадцятимісячними депозитами фізичних осіб у гривні збільшеному на 1 відсоток. Строк погашення вимог забезпеченого кредитора становить 15 років.

У разі якщо загальна площа квартири, обтяженої іпотекою, більша ніж 60 квадратних метрів та перевищує 13,65 квадратних метра на кожного члена сім'ї або якщо загальна площа будинку, обтяженого іпотекою, перевищує 120 квадратних метрів, на реструктуризоване відповідно до цього пункту «Прикінцевих та перехідних положень» Кодексу зобов'язання боржника встановлюється відсоткова ставка у розмірі українського індексу ставок за дванадцятимісячним депозитом осіб у гривні збільшеному на 3 відсотки. Строк погашення вимог забезпеченого кредитора становить 10 років, план реструктуризації яких відповідає вимогам, визначеним у цьому пункті «Прикінцевих та перехідних положень» Кодексу, і вважається підтриманням

забезпечених кредиторів у частині вимог такого забезпеченого кредитора за зобов'язаннями, які виникли з кредитів в іноземній валюті та які забезпечені іпотекою квартири або житлового будинку, що є єдиним місцем проживання сім'ї боржника.

Боржник та забезпечений кредитор за погодженням можуть встановити в плані реструктуризації або в мировій угоді інші умови і порядок погашення вимог забезпеченого кредитора, але лише такі, що є не гіршими для інтересів боржника, ніж ті, що встановлені в абзацах другому – дванадцятому цього розділу VI «Прикінцевих та перехідних положень».

Прощення (списання) залишку заборгованості по кредитному договору в іноземній валюті, забезпеченому іпотекою, що визначається як різниця між розміром вимог забезпеченого кредитора, визнаних господарським судом у справі про неплатоспроможність, та розміром вимог забезпеченого кредитора, які підлягають погашенню відповідно до цього пункту «Прикінцевих та перехідних положень», здійснюється після повного виконання зобов'язань боржником по реструктуризованому зобов'язанню.

У разі якщо боржник не має фінансових можливостей погасити вимоги забезпеченого кредитора на умовах, передбачених цим пунктом «Прикінцевих та перехідних положень», суд за клопотанням боржника відмовляє у затвердженні плану реструктуризації боргів та закриває провадження у справі про банкрутство.

Для цілей цього пункту «Прикінцевих та перехідних положень» членами сім'ї боржника вважаються члени сім'ї боржника, які проживали у квартирі або в житловому будинку, що є предметом забезпечення, на момент укладення іпотечного договору та проживають на момент відкриття провадження у справі про неплатоспроможність, а також діти цих осіб, що народилися після укладення іпотечного договору».

У статті 11 проекту кодексу частину третю виключити.

В абзаці першому частини першої статті 93 проекту кодексу у словосполученні «спеціальним законодавством» слово «спеціальним» виключити.

У частині четвертій статті 44 проекту кодексу після слів «виконання своїх повноважень» слова «відповідно до законодавства України» замінити словами «відповідно до закону».

У частині першій статті 21 проекту кодексу після слів «Арбітражні керуючі несуть за свої дії» слова «та заподіяну третім особам шкоду» замінити словами «та бездіяльність».

У частині четвертій статті 44 проекту кодексу після слів «Розпорядник майна несе відповідальність» слова «невиконання або неналежне виконання своїх повноважень» замінити словами «за свої дії та бездіяльність».

В абзаці тринадцятому статті 3 проекту кодексу слово «законодавством» замінити словом «законом».

Статтю 3 проекту кодексу після абзацу дванадцятого «готує та затверджує типові документи щодо проведення процедур банкрутства, методичні рекомендації» доповнити новим абзацом такого змісту: «визначає вимоги до форми та порядок ведення реєстру вимог кредиторів».

Абзац тринадцятий «здійснює інші передбачені законом повноваження» стає абзацом чотирнадцятим.

У частині четвертій статті 24 проекту кодексу після слів «Порядок і умови страхування професійних ризиків арбітражного керуючого встановлюються» слово «законом» замінити словами «Кабінетом Міністрів».

У розділі II «Прикінцеві та перехідні положення» виключити пункт 9, оскільки в пункті 9 йдеться про внесення змін до статті 62 Закону «Про банки та банківську діяльність», але при цьому самі зміни відсутні.

У розділі III «Прикінцеві та перехідні положення» проекту кодексу слова «нормативно-правових актів» замінити словом «законів».

У тексті законопроекту слова «законодавство іноземної держави» замінити словами «право іноземної держави».

Виключити посилання на внесення змін до Цивільного процесуального кодексу, тому що вони відсутні.

Слова «усунення арбітражного керуючого» замінити словами «відсторонення арбітражного керуючого».

Поправки, запропоновані групою народних депутатів для зачитання для стенограми: «Оскарження судових рішень у процедурі банкрутства. У касаційному порядку не підлягають оскарженню постанови апеляційного господарського суду, прийняті за результатами

перегляду судових рішень, крім таких: ухвали про відкриття провадження у справі про банкрутство, ухвали за результатами розгляду грошових вимог кредиторів, ухвали про закриття провадження у справі про банкрутство, а також постанови про визначення боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури, скарги та постанови апеляційного господарського суду, прийняті...»

Додайте мені ще 1 хвилину, я не встигаю!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд. Завершуйте, будь ласка.

ІВАНЧУК А.В. «...ухвали господарського суду у справах про банкрутство, які не підлягають оскарженню, окремо можуть включатися до касаційної скарги та ухвали про банкрутство, які підлягають оскарженню».

Частину другу статті 80 проекту після слів «згоду на проведення» доповнити словами «першого повторного».

Статтю 44 доповнити пунктами 13 і 14.

Шановні друзі, я замінив слова, про які сказали наші юристи, і це дуже правильно. Може, це вам важко сприйняти, але я роздав таблицю і дуже прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд. Завершуйте.

ІВАНЧУК А.В. Шановні друзі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, через 30 секунд ми переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх народних депутатів зайти до залу, підготуватися до голосування. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу і секретаріат Верховної Ради повідомити депутатів, що через 30 секунд ми переходимо до прийняття рішення.

Будь ласка, 30 секунд – голова комітету Іванчук, і переходимо до прийняття рішення.

ІВАНЧУК А.В. Шановні друзі, я дуже дякую всім співавторам даного законопроекту, усім працівникам апарату Комітету з питань економічної політики, Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради, представникам усіх фракцій і груп. Це була титанічна

робота, півтора року ми працювали, і Україна сьогодні, я сподіваюся, отримає дуже якісний і фаховий документ. А сама держава і економіка в очах світової спільноти підніметься на 10 позицій в рейтингу світового...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайняти свої робочі місця. Колеги, я прошу всіх, які підтримують законопроект, повернутися з лож і підготуватися до голосування.

Отже, ставлю на голосування проект Кодексу України з процедур банкрутства (№ 8060) для прийняття в другому читанні та в цілому з поправками, які були роздані в залі і зачитані головою комітету Іванчуком Андрієм Володимировичем для стенограми. Колеги, це важливий прогресивний документ, давайте гуртом його підтримаємо.

Прошу голосувати і підтримати проект кодексу № 8060 в другому читанні та в цілому з поправками, озвученими для стенограми. Голосуємо.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Колеги, ми перевищили час, який був передбачений, і я хочу повідомити, що зараз ми маємо перейти до розділу «для включення до порядку денного сесії». Це питання, які мають велике значення і резонанс. Перше з них – проект Закону «Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська».

Друге питання – проект Закону «Про протимінну діяльність», який ми довго готували, і це один з наших пріоритетів на цю сесію.

Наступне питання – проект закону [№ 9069](#) про залізничний транспорт, а також проект закону [№ 9139](#), про який зранку говорив Олександр Шевченко.

До речі, хочу наголосити, що є пропозиція включити до порядку денного ще один фактично ідентичний законопроект про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного режимів.

Колеги, це п'ять голосувань, але для того має бути повна концентрація в залі. Я дуже прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Перед тим як поставити на голосування проект Закону «Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська», я хотів би зняти певні стереотипи, бо ухвалення такого закону – це історична дія.

Ви знаєте, що минулого тижня, 11 жовтня, Синод Вселенського Патріархату у своєму рішенні другим пунктом зазначив про відновлення ставропігії Вселенського Патріарха в Києві. Вселенський Патріархат у різний час, за підрахунками істориків, мав до 20 різноманітних ставропігій на своїй канонічній території України-Русі. Найвідоміші серед них: Успенська Києво-Печерська лавра, Успенське братство у Львові, Межигірський Спасо-Преображенський монастир, Київське Богоявленське братство, Манявський монастир.

Сьогодні своїм рішенням Верховна Рада України відновлює ставропігію Вселенського Патріарха у Києві, і новою ставропігією, яка буде виконувати роль резиденції Вселенського Патріарха Варфоломія і представництва Вселенської Константинопольської Церкви, стане Андріївський храм на Андріївському узвозі в Києві.

Той, хто каже, що ми сьогодні віддаємо Вселенському Патріархату нашу державну власність, або говорить неправду, або просто повторює московські фейки. Андріївська церква залишається у власності держави, наголошую на цьому. Ми відновлюємо історичну справедливість і повертаємо ставропігію Церкви-Матері Вселенського Патріархату у Києві.

Тут немає жодного церковного конфлікту. Цю ініціативу підтримали ієрархи всіх церков. Тому я закликаю колег відкинути будь-які маніпуляції і включити зараз до порядку денного сесії для прийняття рішення проект закону № 9208. Це один із наших фундаментальних кроків до створення в Україні помісної Української православної церкви та отримання томосу.

Тому переходимо до голосування. Я прошу всіх уважно і відповідально голосувати.

Першим я ставлю на голосування для включення до порядку денного та прийняття рішення сьогодні, відразу після розгляду цього блоку, проект Закону «Про особливості користування Андріївською

церквою Національного заповідника «Софія Київська» (№ 9208).
Прошу голосувати і підтримати, колеги. Кожен голос має вагу. Голосуємо.

«За» – 216.

Не встигли.

Я ще раз поставлю, колеги.

Ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії для прийняття рішення сьогодні проект Закону «Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська» (№ 9208), у якому йдеться про відновлення ставропігії Вселенського Патріархату.

Прошу кожного голосувати і підтримати, колеги. Голосуємо уважно і відповідально. Кожен голос має вагу. Голосуємо.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Після цього блоку перейдемо до нього.

Наступне питання – проекти Закону «Про протимінну діяльність». Є чотири законопроекти: базовий і альтернативні. Ми всі будемо розглядати разом.

Тому прошу підтримати пропозицію про включення цього питання до порядку денного для розгляду сьогодні. Швидше за все, це буде після обіду, але сьогодні. Голосуємо. Прошу підтримати протимінну діяльність – це важлива гуманітарна місія України.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підприємств залізничного транспорту, майно яких розміщене в районі відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, та в районі проведення антитерористичної операції» (№ 9069).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проекту до порядку денного сесії для прийняття рішення. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Наступне питання. Колеги, у нас є два законопроекти, які фактично подібні один до одного, але були зареєстровані як

альтернативні. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» щодо засудження та заборони «російського світу» ([№ 9139](#)) і проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» щодо засудження та заборони імперської ідеології держави-агресора в Україні» ([№ 9200](#)).

Давайте, щоб об'єднати зал, я обидва поставлю на голосування. Сьогодні ми не зможемо розглядати, немає рішення комітету. Ідеться лише про включення до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії проекти № 9139 і № 9200. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Колеги, тепер ми маємо змогу перейти до проекту Закону «Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська» ([№ 9208](#)).

Прошу підтримати розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 181.

Рішення прийнято.

Я даю доручення технічному персоналу розібратися з тим.

Запрошую до доповіді представника Президента України у Верховній Раді Луценко Ірину Степанівну. Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний український народе! Шановні виборці! Шановний пане Голово! З моменту отримання незалежності ми боролися за створення та визнання світовим православ'ям української помісної церкви. Одним з вирішальних кроків у даному

напрямі стало звернення Президента України Петра Олексійовича Порошенка до Вселенського Патріарха з проханням про надання автокефалії православної церкви в Україні, і воно було підтримано парламентом.

Томос про автокефалію – це ще один акт проголошення вже духовної незалежності України, який стане основою власного шляху розвитку української нації, дасть змогу укріпити релігійну свободу в Україні та міжконфесійний мир, посилить права і свободи громадян.

У 988 році Україна-Русь отримала Святе Хрещення саме від Константинопольської православної церкви Вселенського Патріархату. Після звернення Глави держави Вселенським Патріархатом до України направлено повноважних представників – екзархів. Вони не лише формально репрезентують материнську для України церкву, але й здійснюють медіаторську функцію в процесі створення єдиної помісної православної церкви в Україні.

Повноцінне функціонування цього представництва потребує забезпечення спорудою, в якій посланці Вселенського Патріарху матимуть змогу регулярно здійснювати богослужіння. З огляду на це Президентом України на розгляд парламенту внесено проект закону № 9208, спрямований на врегулювання питання щодо передачі в постійне користування Вселенському Патріархату Андріївської церкви Національного заповідника «Софія Київська».

Створення саме на базі храму Апостола Андрія Первозванного духовного осередку представництва Вселенського Патріархату матиме унікальне як практично-церковне, так і символічно-духовне значення, оскільки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С. ...ухвалення даного закону засвідчить виняткову повагу до авторитету та ролі Церкви-Матері з боку Української держави. Його прийняття сприятиме процесу надання томосу для автокефалії Української православної церкви та визнанню і підтримці світовим православ'ям помісної православної церкви в Україні.

З огляду на зазначене прошу підтримати законодавчу ініціативу Президента України та прийняти законопроект № 9208 за основу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань культури і духовності Княжицький Микола Леонідович. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Комітет з питань культури і духовності на своєму засіданні 17 жовтня 2018 року (протокол № 79) розглянув проект Закону «Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська» (№ 9208), внесений Президентом України Порошенком.

Метою прийняття проекту закону є врегулювання відносин щодо передачі в постійне користування культової споруди – визначної пам'ятки архітектури Андріївської церкви Національного заповідника «Софія Київська».

За результатами розгляду Комітет з питань культури і духовності рекомендує проект Закону «Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська» (№ 9208), внесений Президентом України Петром Порошенком, прийняти за основу та в цілому.

Хочу додати, що на засіданні комітету була присутня директор Національного інституту «Софія Київська». Ми обговорювали цей законопроект. Він, справді, виписаний у межах законодавства. Проектом пропонується доручити Кабінету Міністрів віддати в користування цю пам'ятку архітектури. Він не суперечить українському законодавству, але засвідчує політичну позицію і Президента України, і українського парламенту. Тому ще раз наголошую, що комітет рекомендував підтримати цей законопроект за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Від фракції «Батьківщина» – Ігор Луценко.

ЛУЦЕНКО І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний

багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Фракція «Батьківщина», звісно, буде підтримувати цей законопроект, але слід наголосити на такому. Дуже шкода, що ми згадуємо про наші національні святині, національні пам'ятки лише тоді, коли в когось виникає потреба побудувати на цьому свої політичні комбінації.

Шановні колеги, Андріївська церква є частиною заповідника «Софія Київська», який продовжують знищувати. Будівництва на Гончара, 17/23 ніхто не зупинив. Так само є близько 30 з лишком землевідводів, які перебувають на тій чи іншій стадії планування висотного будівництва, що загрожує фізичним і естетичним знищенням об'єктів, які входять до складу заповідника «Софія Київська».

Сама Андріївська церква, я вам повідомляю, з 1990-х років минулого століття є кандидатом до списку пам'яток всесвітнього значення, які перебувають під охороною ЮНЕСКО. Жодного кроку не було зроблено за цей період, поки ми при владі, для того щоб просунути її на цьому шляху, щоб світ став її охороняти, а не тільки Українська держава.

Хочу нагадати, що свого часу Янукович передав у користування іншій конфесії Печерську Лавру. Там так само продовжуються процеси знищення, було відбудовано абсолютно протизаконно цілу нову вулицю, створено нові будівлі, що прямо заборонено ЮНЕСКО, зруйновано ряд пам'яток, зокрема частину Ближніх печер, деякі церкви частково втратили свої фрески та інші елементи.

Це все не зупиняється, не обороняється нашою державою. Натомість зараз ми будемо голосувати за цей законопроект, але пам'ятаймо, що ми мусимо взяти на себе відповідальність за збереження наших християнських святинь.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Висоцький Сергій передає слово для виступу Єленському. Будь ласка, пане Вікторе.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).

Шановні колеги! Верховна Рада восьмого скликання двічі зверталася до Вселенського Константинопольського Патріарха з проханням повернутися в Україну і повернути в Україну справедливість. Верховна Рада восьмого скликання двічі просила Константинопольського Патріарха дати українцям у православної України те, що справедливо їм належить, і те, що їм належить за історичним законом, – автокефалію для її православної церкви.

Вселенський Патріарх повернувся в Україну, туди, куди його попередники принесли світло «Євангелія», де йому належали, як казав пан Парубій, понад 20 ставропігій, де в його підпорядкуванні були численні храми, монастирі, братства, місії тощо.

Сьогодні ми маємо вирішити питання про надання йому в користування для його осідку в Україні Андріївської церкви. Це буде видима ознака присутності Вселенського Патріарха в Україні. Це буде видима ознака присутності повноти православ'я в нашій країні.

Я закликаю вас підтримати це рішення і мати на увазі, що це не тільки справедливе відновлення, а це повністю відповідає Конституції України і міжнародному розумінню свободи совісті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії – Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Наша команда голосувала за звернення до Вселенського Патріарха щодо надання автокефалії і підтримки Української помісної церкви.

Водночас я хочу заявити українцям, що сьогодні питання церкви використовується Президентом Порошенком виключно як елемент передвиборної кампанії (*Оплески*). Ми вважаємо, що це низько, непорядно, це ница поведінка, Президент України не повинен цього робити.

Президент України грубо порушує Конституцію України, яка передбачає невтручання держави у церковні справи. Крім того, запропонований на розгляд парламенту законопроект порушує частину п'яту статті 116 Конституції України, якою передбачено, що до повноважень Кабінету Міністрів України відноситься управління об'єктами

державної власності відповідно до закону. Андріївська церква – це об’єкт державної власності, який входить до заповідника «Софія Київська». Кабінет Міністрів має повне право прийняти рішення про передачу в користування цієї церкви Вселенському Патріархату, і ми будемо підтримувати це рішення Кабінету Міністрів.

Запропонований Президентом Порошенком законопроект спрямований фактично на те, щоб парламент обслуговував його передвиборні стратегії і передвиборну кампанію. Ми вважаємо, що недостойно використовувати питання церкви, питання мови, питання армії, яку розкрадають наближені до Президента, у своїй передвиборній кампанії.

Тому ми звертаємося до Порошенка. Піднімати на щит питання покращення рівня життя громадян, зниження тарифів, зниження цін на газ, підвищення заробітної плати, перерахунок пенсій для українців – ось з чим Президент України має іти до виборців. Зараз те, що ми спостерігаємо, – це передвиборні спекуляції, які нічого спільного не мають із совістю і суперечать Конституції України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Опозиційного блоку» – Юрій Бойко.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Ми багато чого бачили за цю каденцію в цьому залі. Але такого цинізму ще не було, коли на очах всієї країни парламент намагається залучити до передвиборної кампанії діючого Президента, і це бачать усі. Особливий цинізм у тому, що намагаються розрахуватися державним майном – Андріївською церквою – за виконання одного з ідеологічних напрямів передвиборної кампанії Президента. Вся країна бачить, що нинішній парламент, якщо відкинути всі покрови, намагаються зробити учасником передвиборної кампанії.

Не треба ніякого рішення парламенту, яке, до речі, суперечить законодавству, для того, щоб Кабінет Міністрів вирішував такі питання. Але я вважаю, що політики повинні триматися якомога далі від церковних питань, якомога далі від церкви і брати участь

у церковному житті тільки як рядові прихожани, як віруючі. Тоді буде порядок у країні. А коли політики використовують церкву в передвиборній агітації – це шлях в нікуди.

Наша фракція голосуватиме проти цього рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Перед тим як надати слово представнику «Блоку Петра Порошенка», колеги, я мушу надати деякі роз'яснення, бо в залі звучить інформація, яка не відповідає дійсності.

Після нашого першого історичного звернення, яке ми зробили разом, я мав дуже довгу зустріч із Вселенським Патріархом, і, власне, відтоді порушувалося питання про відновлення ставропігії в Україні. Це питання має дворічну давність, воно два роки опрацьовувалося. І будь-яка виборча кампанія не має до цього жодного стосунку. Це прохання ми обговорювали з екзархами. Просто Президент подав законопроект, щоб він міг бути включений як невідкладний для розгляду. Але я вас дуже прошу, колеги, це питання поза нами і вище за нас. Не надавайте йому політичного значення, це питання фундаментальне для Української держави. Ми маємо за нього проголосувати, а політичні дебати проводити щодо інших питань.

Тому я дуже прошу, колеги, об'єднатися і проголосувати. Це питання історичної справедливості, відновлення ставропігії Вселенського Патріарха в Україні, історичної практики ставропігії в Україні. Тому давайте об'єднаємося і проголосуємо.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Ірина Луценко. Будь ласка.

Через 2 хвилини переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С. Нарешті за 332 роки вперше визнано, що гібридну релігійну війну Росією в Україні програно. Рішення Вселенського Патріарха говорить про те, що українській помісній церкві в Україні бути, а не московській релігійній спільності тут правити. Президентом Порошенком докладено максимальні зусилля для того, щоб це відбулося. Тому цей символічний жест означає: ми сьогодні розпочинаємо підписання акта духовної незалежності України.

Шановні колеги, якщо ви маєте державницькі позиції, якщо ви хочете згуртувати український народ у духовному, у патріотичному єднанні як українську православну націю, будь ласка, зробіть цей символічний жест.

Відповідаючи нашим опонентам, скажу, що згідно зі статтею 35 Конституції України, статтею 17 Закону «Про свободу совісті та релігійні організації», відповідно до зобов'язань, які взяла на себе Українська держава в 1995 році під час вступу до Ради Європи, передача культового майна є невід'ємною частиною забезпечення права громадян на свободу совісті та віросповідання, тому органи державної влади України мають дати можливість українській громаді долучитися до богослужінь Церкви-Матері Вселенського Патріархату. Давайте, шановні народні депутати, зробимо це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, я прошу заходити до залу. Зараз ще виступить Ірина Геращенко, 2 хвилини. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, я належу до тієї радикальної меншості депутатів у цьому залі, які не балотуються на посади Президента, Прем'єра чи інших імператорів, тому хочу нагадати всім кандидатам, яких тут радикальна більшість, що Президент України згідно з Конституцією зобов'язаний опікуватися армією, а не каналізацією, тарифами тощо. Це обов'язок уряду і місцевої влади. І хотілося, щоб насправді хоча б кандидати на найвищу посаду знали, чим вони планують займатися: не каналізацією, а єдністю країни, що й робить Президент Порошенко.

Дійсно, не держава, особливо не чужа сусідня держава, буде врегульовувати церковні справи, а це робитимуть українці.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, прошу зайти до залу і зайняти робочі місця. Прошу підготуватися до голосування. Колеги, кожен голос важливий.

Ставлю на голосування проект Закону «Про особливості користування Андріївською церквою Національного заповідника «Софія Київська» (№ 9208) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Кожен голос має

значення. Я прошу всіх відповідально взяти участь у голосуванні. Підтримаймо злагоджено всі українські сили. Чорти нехай бісяться, а українські сили голосують «за». Голосуймо, колеги.

«За» – 216.

Не встигли.

Я прошу, колеги, проголосувати за повернення. Кожен голос важливий! Прошу проголосувати і підтримати пропозицію про повернення. Голосуємо.

«За» – 235.

Повернулися.

Тепер ставлю на голосування проект закону № 9208 для прийняття за основу та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Уважно голосуємо. Кожен голос важливий. Колеги, голосуйте уважно, відповідально. Кожен голос має значення.

«За» – 237.

Закон прийнято. Вітаю, колеги.

Слава Україні! (*Оплески*).

Отже, зараз переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне перетинання державного кордону» ([№ 7017](#)). Колеги, до нього подано всього три поправки, і це друге читання. Тому я прошу не розходитися. Це триватиме 5-7 хвилин.

Отже, переходимо до проекту закону № 7017. Запрошую до доповіді голову Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Кожем'якіна Андрія Анатолійовича і прошу всіх залишатися на місцях.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності вчора на засіданні розглянув порівняльну таблицю, підготовлену до другого читання проекту Закону «Про внесення зміни до

Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне перетинання державного кордону» (№ 7017).

До другого читання надійшло 33 поправки від народних депутатів, з них враховано – 20, 13 – відхилено. Обґрунтування є в таблиці, яку вам щойно роздали.

Зазначу, що концепцію законопроекту, прийняту в першому читанні, збережено та враховано пропозиції, що були озвучені для стенограми на засіданні Верховної Ради України під час розгляду цього проекту в першому читанні. Таким чином, ми маємо підготовлений законопроект, яким пропонується встановити кримінальну відповідальність за незаконне перетинання державного кордону України особою, вчинене з метою заподіяння шкоди інтересам держави, або особою, якій заборонено в'їзд на територію України, або представниками підрозділів Збройних Сил чи інших силових відомств держави-агресора у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів або за документами, що містять недостовірні відомості. Підслідність щодо розслідування цього злочину визначено за Службою безпеки України.

Комітет одностайно ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект № 7017 у другому читанні та в цілому як закон. Прошу визначитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до поправок. Нагадую, що їх небагато.

Поправка 4.

Поправка 6. Не наполягає.

Поправка 8. Не наполягає.

Поправка 10. Не наполягає.

Поправка 11. Наполягає.

Левченко. Будь ласка. У Левченка дві поправки, тому відразу прошу надати 2 хвилини.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ

№ 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Дякую. Левченко, «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Найперше я хотів би сказати про попередній законопроект щодо Андріївської церкви, тому що мені не дали можливості висловитися.

«Свобода», безперечно, голосувала «за», але я звертаю увагу, що це абсолютно пуста бутафорія, адже Кабінет Міністрів мав усі повноваження зробити це без законопроекту. Не потрібно було приймати жодного законопроекту. Це могли зробити просто Кабінет Міністрів, Міністерство культури. Натомість зробили весь цей цирк з піаром для того, щоб показати, як хтось нібито дуже бореться за автокефалію нашої православної церкви.

Тепер щодо цього питання. На превеликий жаль, у цьому законопроекті знову-таки виписується, по суті, позитивна бутафорія, розповідають про те, що нібито це боротьба проти незаконного перетину кордону, а насправді у варіанті, запропонованому до другого читання, написано, що є злочинним діянням, а саме: «Перетинання державного кордону України з метою заподіяння шкоди інтересам держави...» – і далі за текстом. Так ось, термін «з метою заподіяння шкоди інтересам держави» – це абсолютна правова невизначеність. Насправді за таким визначенням нікого не покарають і нікого не посадять, тому що жодний суд у більшості випадків не зможе нормально довести (звісно, іноді, дуже рідко можна, але в 90 відсотках випадків цього не можна довести), що людина мала якийсь злочинний намір.

Тому в моїх і свободівських поправках пропонувалося криміналізувати будь-який незаконний перетин державного кордону без відповідних документів. Це має бути злочинною діяльністю. Всі наші поправки напрацьовувалися в цьому напрямі. До речі, включно з тим, щоб врахувати, а що ж буде, якщо, наприклад, біженці приїжджатимуть без документів, або українські громадяни, які втратили документи, повертатимуться і таке інше. Ми це все опрацювали в низці наших поправок.

Будь ласка, дайте можливість закінчити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте хвилину.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Я розумію, якщо цю поправку не буде прийнято, то немає сенсу наполягати і на інших поправках, тому звертаюся до залу. Народні депутати, ви маєте розуміти, що якщо ми приймемо проект у такому варіанті, як зараз запропоновано, у другому читанні, не врахувавши цієї поправки, то насправді це буде мертвий закон, адже жодного реального покарання за незаконний перетин не буде, тому що неможливо довести суб'єктивний момент про те, що мета – заподіяння шкоди інтересам держави.

Тому закликаю проголосувати за нашу поправку 11 і підтримати позицію щодо того, що будь-який незаконний перетин державного кордону без відповідних документів має бути криміналізований і це має вважатися злочинною діяльністю. Лише тоді ми, справді, зможемо у державі, яка зараз воює з Російською Федерацією, хоча б трохи убезпечити свій кордон. В іншому випадку це просто позитивна бутафорія, щоб знову хтось на цьому попіарився.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будете коментувати, пане Андрію?

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Яка поправка? Це поправка 11?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 11.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Шановний пане Юрію, ми, дійсно, обговорювали цю поправку на засіданні комітету, але погодилися, врешті-решт, з позицією Головного науково-експертного управління і Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, що у вашій поправці відсутні ознаки злочину як суспільно небезпечного діяння. А дана пропозиція підпадає під адміністративне правопорушення – і все. Крапка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, я ставлю на голосування поправку 11. Комітет її відхилив, автор наполягає на підтримці. Прошу визначатися.

«За» – 89.

Рішення не прийнято.

Отже, поправка 16.

Поправка 24. Не наполягає.

Поправка 28. Не наполягає.

Колеги, таким чином, ми завершили обговорення поправок. Запрошую всіх народних депутатів до залу і прошу голів фракцій максимально змобілізувати колег. Прошу секретаріат Верховної Ради повідомити депутатам, що через хвилину ми переходимо до голосування.

Будь ласка, заходимо до залу і займаємо робочі місця.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Можна додати 1 хвилину?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова комітету Андрій Кожем'якін, 1 хвилина.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Я ще раз перед тим, як народні депутати готуються голосувати, хотів би нагадати, що цей законопроект розроблено з метою сприяння забезпеченню захисту суверенітету та територіальної цілісності України шляхом криміналізації незаконного перетину державного кордону представниками держави-агресора. Проектом пропонується встановити кримінальну відповідальність за перетинання державного кордону особою, яка має громадянство держави-агресора, або іншою особою в інтересах держави-агресора, що суперечить національним інтересам України, у будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів або за документами, що містять недостовірні відомості.

Наскільки мені відомо, багато фракцій і груп підтримують цей законопроект, тому прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Колеги, будь ласка, зайдіть до залу.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне перетинання державного кордону» (№ 7017) для прийняття у другому читанні та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Голосуймо, колеги, відповідально!

«За» – 243.

Закон прийнято.

Тепер переходимо до питань бюджету. Я закликаю до уваги, до концентрації.

Наступне питання у порядку денному – проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо правового підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування» ([№ 8044](#)).

Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 161.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника міністра фінансів Маркарову Оксану Сергіївну. Будь ласка, пані Оксано.

МАРКАРОВА О.С., виконувач обов'язків міністра фінансів України. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні ми маємо шанс реалізувати, без перебільшення, найважливішу бюджетну реформу для України і розпочати запровадження середньострокового бюджетування, тобто бюджетування на три роки.

Ви всі чудово розумієте, чому довший горизонт планування державних фінансів – це надзвичайно важлива річ, особливо в наших умовах, особливо в умовах передвиборного року. Всі хочуть від нас прогнозованості – і наші громадяни, і наш бізнес, і наші інвестори, і наші кредитори. Саме розуміння, куди ми плануємо рухатися і наскільки швидко, дасть можливість будувати нормальні прогнозовані стосунки з нашими партнерами і фактично відновити довіру.

Оприлюднення не тільки стратегії, що ми робимо, але й фінансових планів, і чітке розуміння, які пріоритети уряду, парламенту, Президента існують не лише у вигляді стратегій, а й забезпечені фінансовим ресурсом, уможливить говорити про це впевнено, з чіткими кроками їх реалізації. Це дасть нам змогу показати, як ми плануємо управляти державним боргом, як плануємо зменшувати фіскальні ризики, за рахунок чого плануємо трансформувати освіту, охорону здоров'я, інші сектори, як узагалі будемо підтримувати розвиток економіки, щоб 3 відсотки зростання ВВП, про які ми говоримо на наступний рік, були не просто гарною цифрою, а реальною цифрою, яка потім транслюється у підвищення зарплати і покращання добробуту наших громадян.

Що всередині цього законопроекту? Бюджетна декларація – це трирічні фінансові плани для місцевих бюджетів, це конкретні стелі видатків, це огляд видатків, це більша відповідальність. Запропоновані зміни посилять відповідальність чиновників за результати своєї роботи. Ми краще будемо готувати проект бюджету, коли приходимо до вас. Ми не зможемо просто так змінювати цифри, які ви затвердили на три роки. Трирічне бюджетування, нарешті, дасть нам змогу перейти до цивілізованого підходу і системного діалогу, щоб...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 2 хвилини, щоб завершити.

МАРКАРОВА О.С. Коли ми будемо мати чіткі профінансовані цілі на три роки, нас не буде кожного разу штормити, коли ми розглядаємо один раз на рік проект бюджету, у вас і в наших громадян не виникатимуть запитання, чи реформа, розпочата в минулому році, буде продовжена, чи реконструкція будь-якого об'єкта, розпочата в минулому році, буде перенесена на наступний рік. Це вже буде враховано в наших трирічних цілях.

Весь цивілізований світ використовує цей підхід. Більшість країн Європейського Союзу так провадять свою бюджетну політику вже не один рік. Відповідно я не сумніваюся, що ви всі усвідомлюєте, що цей підхід не просто кращий, а єдино правильний, якщо ми хочемо,

дійсно, перейти від однорічного планування до сталого розвитку і підтримки фінансування цього розвитку. Тому сьогодні унікальний шанс для нас розпочати цю реформу.

Просимо підтримати наш законопроект за основу для того, щоб ми спільно з комітетом доопрацювали його і вже, починаючи з 2019 року, перейшли на трирічне бюджетування в Україні.

Дуже дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, шановна пані Оксано.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Костянтин Іщейкін. Пане Костянтіне, прошу.

ІЩЕЙКІН К.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 148, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги, шановна головуюча! Комітет з питань бюджету 14 вересня розглянув урядові законопроекти № 8044 і [№ 8043](#) щодо запровадження середньострокового бюджетного планування. Оскільки даними законопроектами пропонується суттєво змінити бюджетне законодавство, разом з висновком Головного науково-експертного управління на звернення комітету отримано висновки Інституту законодавства Верховної Ради, Асоціації міст та Інституту суспільно-економічних досліджень, в яких висловлено пропозиції і зауваження до цих законопроектів.

За результатами опрацювання законопроектів та висновків до них комітет звернув увагу на таке.

Визначено основні ризики, які можуть завадити дієвості та ефективності середньострокового бюджетного планування.

Перше. Відсутність законодавчого врегулювання цілісної системи державного стратегічного планування, яка включала б перелік і класифікацію документів державного стратегічного планування, їх ієрархію та взаємоузгодження, основні стадії розроблення і реалізації, а також повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування у такому процесі. На даний час уряд ще не подав до парламенту відповідного законопроекту про державне стратегічне планування.

Друге. Неспроможність забезпечити реалістичні показники середньострокового бюджетного планування, зважаючи на нестабільну макроекономічну ситуацію, непередбачуваність змін у законодавстві та реалізації започаткованих реформ. Свідченням цього є експеримент минулого року щодо підготовки урядом проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018-2020 роки, в якому ключові параметри на 2018 рік суттєво відрізнялися від проекту Державного бюджету на 2018 рік та закону, хоча між датами подання такого документа і проекту Державного бюджету пройшло тільки три місяці, а від дати схвалення урядом Основних напрямів бюджетної політики на 2018-2020 роки до дати прийняття закону про Державний бюджет минуло лише півроку.

Запропоновані зміни до Регламенту Верховної Ради не містять чіткої юридичної визначеності в частині форми і змісту рішення парламенту щодо Бюджетної декларації...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 1 хвилину, щоб завершити.

ЩЕЙКІН К.Є. Дякую. Запропоновані зміни до Регламенту Верховної Ради не містять чіткої юридичної визначеності в частині форми і змісту рішення парламенту щодо Бюджетної декларації та наслідків такого рішення або його неприйняття для подальшого процесу підготовки проекту закону про Державний бюджет. Зміст Бюджетної декларації також потребує подальшого обговорення. Наприклад, потрібно розглянути можливість включення до такого документа положень щодо особливостей спеціального фонду Державного бюджету, а також показників і видів міжбюджетних трансфертів.

Виникають питання щодо доцільності або чіткості викладу передбачених окремих змін до кодексу. Особливо це стосується уточнення бюджетної термінології.

Дискусійними також є запропоновані зміни норм Бюджетного кодексу щодо програмно-цільового методу, зокрема щодо здійснення оцінки ефективності бюджетних програм лише головними розпорядниками коштів, а не усіма учасниками бюджетного процесу в межах своєї компетенції, як передбачено чинними нормами, унормування проведення оглядів видатків, які лише в цьому році започатковані урядом та ще не мають результатів.

Одночасно із змінами до Бюджетного кодексу уряд подав пов'язані зміни лише до двох законодавчих актів, хоча для забезпечення узгодженості правових норм необхідно внести зміни ще до декількох законів, зокрема «Про Національний банк України», «Про Раду національної безпеки і оборони України» та «Про Вищу раду правосуддя».

Оскільки законопроекти № 8044 та № 8043 системно пов'язані, то, беручи до уваги вимоги статті 90 Регламенту, доцільно під час подальшого опрацювання таких законопроектів до другого читання об'єднати їх в єдиний законопроект.

Враховуючи наведене, Комітет з питань бюджету рекомендує Верховній Раді законопроекти № 8044 та № 8043 прийняти за основу, доручивши Комітету з питань бюджету доопрацювати їх, об'єднавши в один законопроект та внести його на розгляд Верховної Ради у другому читанні.

Прошу підтримати рішення комітету і відповідний проект постанови [№ 8044/П](#).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний співдоповідачу.

Прошу фракції записатися на обговорення проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо правового підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування».

Народний депутат Бобов, група «Відродження», передає слово народному депутату Яценку. З місця, будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні друзі! Насправді давно назрів цей законопроект, оскільки в нас багато років залишалася пострадянська модель бюджетного фінансування, і ми дуже часто мали проблеми. Наприклад, усі знають ситуацію, коли виділяють гроші наприкінці осені, але люди фактично не встигають їх освоїти і вони або згорають, повертаються знову до бюджету, або підписуються якісь липові акти. Така сама ситуація з Державним фондом регіонального розвитку,

з іншими програмами, природоохоронними заходами. Тому цей законопроект треба негайно прийняти.

Зі свого боку я хочу звернутися до пані Маркарової, щоб під час доопрацювання до другого читання проекту, якщо ми його проголосуємо сьогодні, було враховано норму про те, щоб уже з цього року гроші, які люди не встигнуть використати (я маю на увазі соцеконом, ДФРР, природоохоронні заходи та інше), залишилися у спецфонді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ – народний депутат Каплін. Будь ласка, виступайте за темою законопроекту. Ми зараз обговорюємо не простих людей, а проект закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України. Прошу.

КАПЛІН С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Щойно ми разом з профспілками, з організаціями чорнобильців, з організаціями афганців, військовими пенсіонерами, дітьми війни на великій соціальній раді провели обговорення проекту Державного бюджету. З приводу цього законопроекту щодо аспектів довгострокового планування роботи з бюджетування я хотів би висловити позицію простих людей.

Найперше проект бюджету має розроблятися виключно тоді, коли уряд і очільник уряду, який представляє коаліцію, запропонують свою візію, бачення розвитку України на найближчі 10-15 років, коли сформулюють чіткий курс реалізації ключових пріоритетів для кожної простої української родини. А це, звичайно, охорона здоров'я, освіта, реіндустріалізація, нові робочі місця, модернізація, інновації, безпека, системна змістовна внутрішня політика і такий самий системний діалог, зв'язок, відповідальність державних органів влади перед простими людьми.

Ми повинні чітко розуміти, які глобальні державні інститути маємо розвивати, які ці глобальні державні інститути повинні продукувати програми й проекти. Ми повинні чітко розуміти актуальне місце нашої держави у світі з точки зору соціально-економічного

розвитку, безпекової платформи та інших важливих факторів, які є надзвичайно чутливими для простої української родини. Те, що сьогодні пропонується, неправильно з точки зору принципів проектування діяльності в цілому країни, і ми повинні озброїтися такими практиками, якими керуються великі успішні держави, які сьогодні випереджають інші країни за темпами розвитку.

Тому я голосуватиму проти цього законопроекту і закликаю Гройсмана підтримати більш...

ГОЛОВУЮЧА. Це була позиція не фракції, я так розумію, а тільки одного промовця.

«Опозиційний блок». Долженков. Будь ласка, вам слово.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановні громадяни України! Зараз ми розглядаємо законопроект, який, за словами виконувача обов'язків міністра фінансів, за словами коаліції і тих фракцій, які будуть за нього голосувати, приведе до більшої стабільності в бюджетному процесі.

Так, дійсно, формально виходячи з положень законопроекту, середньострокове планування – це три роки основних макропоказників соціально-економічного розвитку країни і це плюс для стабільності. Але чи виконують чинна влада, уряд, коаліція, яка голосує за бюджет, фракції, групи, які приєднуються в цьому голосуванні до них, норми чинного законодавства?

У чому суть цього законопроекту? Ним пропонується запровадити Бюджетну декларацію. У нас замість Бюджетної декларації є Основні напрями бюджетної політики. Згідно з положеннями чинного бюджетного законодавства Кабінет Міністрів України до 1 квітня розробляє Основні напрями бюджетної політики, які затверджуються Верховною Радою до 30 квітня року, що передує плановому бюджетному року. Що це означає? Верховна Рада бере участь у цьому бюджетному процесі, і вже на підставі Основних напрямів бюджетної політики формується головний фінансовий документ країни – Державний бюджет на наступний рік.

У мене постає запитання до коаліції, до уряду: а чи виконали ви норму не те що щодо середньострокового бюджетного планування, а щодо розробки Основних напрямів бюджетної політики на 2019 рік? Ні. Ось документ [№ 8357](#), зареєстрований на сайті Верховної Ради України. Це проект Основних напрямів бюджетної політики на 2019-2021 роки. То я хочу констатувати, що Державний бюджет на 2019 рік був розроблений взагалі без наявності відповідного проекту постанови про Основні напрями бюджетної політики...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Тобто ми не те що середньострокове бюджетне планування, а норми чинного законодавства зараз не виконуємо, оскільки фактично Основні напрями бюджетної політики не розроблені. І зараз, як вільний письменник, Кабінет Міністрів формує макроекономічні показники.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, зараз буде завершальний виступ. Тому я... (*Шум у залі*). Добре, спочатку Кужель, потім ви. Але я надам вам 1 хвилину, добре? Просто можемо не встигнути (*Шум у залі*). Так, не записалися.

Отже, колеги, через 3-4 хвилини відбудеться голосування. Я прошу голів фракцій і секретаріат запросити депутатів до залу.

Від «Батьківщини» – Олександра Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Я хочу звернути увагу на дату подання цього законопроекту – це лютий 2018 року. Тобто коаліція, яка створила уряд і сьогодні представляє законопроект, повинна була відпрацювати своє бачення формування нового проекту бюджету вже зі змінами в Бюджетному кодексі. Але хочу сказати, що ці зміни – це якась бутафорія, тому що вони ніяк не пов'язані

з поданим проектом бюджету. Тобто знову відтягується не менш як на рік планування трирічної Бюджетної декларації і проекту бюджету на рік. Зовсім немає зв'язку Бюджетного кодексу з бюджетом.

Крім того, там просто намальована така собі фінансова стеля. Я хочу пані Маркаровій сказати, що найголовніша зміна, яка повинна вноситися до Бюджетного кодексу, – це виконати програму Прем'єра, яку він завжди впроваджував, щодо децентралізації. Якщо ви залишаєте горизонтальне вирівнювання для об'єднаних територіальних громад, вся брехня про децентралізацію на цьому закінчується. Немає жодної зацікавленості створювати нові робочі місця і збільшувати доходи бюджету.

Фракція «Батьківщина» не підтримуватиме цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз відбудеться заключний виступ. Я прошу всіх заходити до залу. Голови фракцій, звертаю увагу, я бачу, що багато людей вийшли із залу. Я прошу змобілізувати, повернути народних депутатів до залу. Після заключного виступу ми переходимо до голосування.

Острікова, 2 хвилини. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Безумовно, це важлива ініціатива, подана урядом. Але я хочу поставити вам запитання: який сенс мають всі ці гарні слова і визначення, які написані в цьому законопроекті, якщо на практиці уряд сам же їх і порушує?

Яскравий приклад. У Бюджетній резолюції на 2018, 2019 і 2020 роки був визначений дефіцит Пенсійного фонду 139 мільярдів гривень. Це ж та Бюджетна резолюція, яка складалася цим урядом. Водночас у проекті Державного бюджету, внесеному цим же урядом, цей дефіцит став уже 166 мільярдів гривень. Для чого робити планування, якщо самі порушують і займаються не бюджетним і стратегічним плануванням, а бюджетними профанаціями?

Тому в нас є чітка вимога до уряду: якщо ви подаєте якийсь стратегічне планування, якісь показники бюджету на три роки, будь ласка, виконуйте їх, а то ви декларуєте одне, а робите зовсім інше.

Наведу ще один приклад. Видатки бюджету поточного року згідно з цим трирічним стратегічним плануванням не повинні перевищувати обсяг трирічної декларації. Але ж це можливо тільки в разі, якщо уряд дуже чітко контролюватиме видатки поточного року. Натомість уряд другий рік поспіль вносить нам збільшені видатки на силовиків, на правоохоронців. Наприклад, до рівня 2018 року уряд нам пропонує у проекті бюджету на 2019 рік додатково передбачити 18 мільярдів гривень на фінансування поліцейської держави. Це знову-таки бюджетна профанація.

Те саме з облдержадміністраціями. Уряд задекларував бюджетну децентралізацію як принцип Бюджетного кодексу, і в цьому законопроекті визначає принцип справедливості, неупередженості розподілу суспільного багатства між громадянами і територіальними громадами. То навіщо ж ви вносите...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

ОСТРІКОВА Т.Г. То навіщо ж ви вносите законопроект з такими принципами, з бюджетною децентралізацією, а в проекті бюджету, навпаки, робите централізацію і збільшуєте видатки не на громади, а на облдержадміністрації?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, переходимо до прийняття рішення, колеги. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо правового підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування» (№ 8044) для прийняття за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо відповідально і злагоджено.

«За» – 222.

Не встигли.

Треба бути на місцях під час голосування, а не заходити за третім разом.

Зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення, а потім знову – законопроект.

Отже, перше голосування – про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо

правового підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування» (№ 8044). Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 225.

Бачу, що не встигли.

Я поставлю ще раз пропозицію про повернення і прошу всіх бути на місцях та брати участь у голосуванні.

Отже, ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону № 8044. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо уважно. Кожен голос важливий.

«За» – 232.

Повернулися.

Тепер ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо правового підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування» ([№ 8044](#)) для прийняття за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування» ([№ 8043](#)). Я прошу підтримати його розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 190.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника міністра фінансів Маркарову Оксану Сергіївну. Але прошу, якщо можливо, виступати вже лаконічніше, бо залишається небагато часу до перерви. Будь ласка, пані Оксано.

МАРКАРОВА О.С. Шановний Голово, шановні колеги, дуже дякую за підтримку внесення змін до Бюджетного кодексу. Прохання також підтримати внесення змін до деяких законів, пов'язаних

із запровадженням середньострокового бюджетування. Зміни пропонується внести до Регламенту Верховної Ради, а також до Закону «Про Кабінет Міністрів України». Це дасть змогу законодавчо врегулювати процедури, пов'язані зі складанням Бюджетної декларації, її схваленням, поданням і проходженням. Фактично внесенням цих змін до двох законів ми унормуємо бюджетний календар, який запроваджується Бюджетним кодексом, повністю унормуємо нові терміни, нові повноваження, послідовність і узгодженість між діями виконавчої та законодавчої влади в новому бюджетному процесі.

Прохання підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Іщейкін Костянтин Євгенович. Будь ласка. Прошу також виступати максимально лаконічно.

ІЩЕЙКІН К.Є. Шановний Андрію Володимировичу, шановні народні депутати і запрошені, Комітет з питань бюджету розглянув урядовий законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу, основними завданнями якого визначено врегулювання питань, пов'язаних з реалізацією проекту Державного бюджету на 2019 рік. Цей законопроект також має на меті унормування ряду питань з формування та виконання місцевих бюджетів, серед яких найбільш вагомими є положення щодо зарахування до бюджетів місцевого самоврядування 5 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення, надання права обласним радам здійснювати зовнішні запозичення та надавати місцеві гарантії з метою відновлення та реконструкції об'єктів спільної власності територіальних громад, впровадження ресурсозберігаючих технологій...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це законопроект № 8043.

ІЩЕЙКІН К.Є. Колеги, ми просимо підтримати законопроект № 8043. Щодо нього немає про що далі доповідати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Барвіненко Віталій передає слово для виступу Бондарю. Будь ласка.

ЩЕЙКІН К.Є. Ми доповіли два законопроекти відразу. Оксана Сергіївна продублювала доповідь двічі, відразу доповіла щодо законопроектів № 8044 і № 8043, тому прохання підтримати і проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Безумовно, я радію, що Міністерство фінансів почало розробляти і подавати законопроекти, які формують логіку бюджетного процесу і взагалі якісь пріоритети можна буде сформувати на два-три роки. Тому такий законопроект наша група підтримує.

Але якщо говорити в цілому про бюджетний процес, який відбувається, то в проекті бюджету, запропонованому нам урядом, якраз немає ніякої логіки і ніяких пріоритетів. Ми бачили на слайдах, які нам демонстрували, багато різних речей, уряд нам намалював десяток пріоритетів. Це обороноздатність, енергонезалежність, енергоефективність, дороги, аграрний комплекс, децентралізація, освіта, охорона здоров'я, соціальний захист, культура – все, що хочете. Це свідчить про те, що в уряді взагалі немає ніякого пріоритету.

Прийняття законопроекту, який зараз розглядається, примусить уряд хоча б на три роки визначити пріоритети, показати на всю державу, що є державним пріоритетом. Не змагання, хто з якого боку першим відкриє 2 кілометри дороги, бо це не державний пріоритет. Будівництво доріг – це поточне, реальне завдання, яке уряд має вирішувати. Пріоритетом має бути відродження економіки, промисловості, авіаційної та космічної галузей, тих галузей, які потягнуть економіку вгору, дадуть можливість сплачувати податки, заробляти для країни валютні кошти, підвищувати пенсії, зарплату, і вже потім

визначати на рік один-два пріоритети – чи освіту підняти з колін і поставити на ноги, чи провести реальну реформу охорони здоров'я, а не цю псевдореформу, яка знищує охорону здоров'я і не дає людям можливості лікуватися. Ось тоді мають бути один пріоритет, який впливає на витрати, і два пріоритети, які дають можливість заробити, поставити на ноги економіку України, відроджувати промисловість.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Григорій Тіміш передає слово для виступу Сергію Капліну. Будь ласка. Увімкніть мікрофон Капліна.

КАПЛІН С.М. Шановні колеги, я ще раз хочу наголосити, що будь-яке бюджетне планування, бюджетне форматування, розробка алгоритмів, яким чином розподілятимуться кошти, що будуть збиратися з простих українців, повинно робитися тільки після того, як уряд разом із коаліцією внесе чітку довгострокову програму, у якій середньострокове планування буде окремим сектором такого проектування. Тільки за цих умов ми з вами, дорогі співвітчизники, зможемо добитися від коаліції і уряду, аби була зрозуміла політика в частині планів уряду щодо підвищення пенсій, підвищення зарплати, підвищення прожиткового мінімуму та інших важливих складових, які є для вас сьогодні максимально актуальними.

У даному законопроекті зазначено, що уряд управлятиме фіскальними ризиками, щоб не було розбалансованого бюджету. Це означатиме, що будуть підвищуватися акцизи, будуть підвищуватися податки, непрямі податки, приховані податки, зокрема через підвищення комунальних платежів для українців. Фактично уряд цим законопроектом розв'язує собі руки для маніпулювання і жонглювання лінійкою тих податків, які сплачують прості українці.

Тут зазначено, що начебто уряд буде дбати про стратегічні цілі. Я хочу наголосити, вони відомі: для простого українця – це охорона здоров'я, робочі місця, навчання, безпека, змістовна внутрішня політика і відповідь на ті ключові ризики, зокрема, терористичні, які є на сьогодні в країні. Потрібно розвивати такі інститути, як прокуратура, Служба безпеки України, Національна поліція, реформувати, гнати в шию звідти тих, які перетворили ці органи фактично на корпорації,

що заробляють гроші, зривають акції профспілок, які дбають про те, щоб у простого українця була пенсія, зарплата, прожитковий мінімум.

Зверніть також увагу на детінізацію. Ми наповнимо бюджет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не встигаємо, колеги, залишилося 3 хвилини, а ще мають виступити три фракції, тому попереджаю, що я не додаватиму по 30 секунд.

Сергій Соболев, «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я хотів би звернутися до представників Міністерства фінансів, які внесли цей документ. З одного боку, ми там бачимо чіткі нормативи, які встановлюють граничні межі дефіциту державного бюджету в 3 відсотки, і це добре. Але з іншого боку, ми розуміємо, що строки підготовки, розгляду та схвалення Кабінетом Міністрів Бюджетної декларації переносяться на два місяці – з 1 квітня на 1 червня. Як тоді уряд плануватиме всю політику внесення змін до податкового, митного законодавства, які повинні набирати чинності за півроку до початку нового фінансового року? Давайте в такому разі змінимо початок фінансового року – з 1 січня і перенесемо на іншу дату для того, щоб підприємці, підприємства та й державний сектор могли підготуватися до тих змін, які ми так чи інакше будемо планувати. Ми ж усі розуміємо, що і бюджет цього року неможливо буде прийняти без внесення змін до Митного, Податкового кодексів. А як тоді це далі узгоджуватиметься з тими строками?

Ми знаємо, навіщо ви це робите. Ви хочете мати вже довгостроковий попередній прогноз щодо макроекономіки, хочете мати прогноз Національного банку. У такий спосіб ви йдете назустріч Національному банку, але вбиваєте власного підприємця, який не розуміє, як далі розвиватиметься політика фінансування, митна і податкова політика.

Саме тому ми вважаємо, що цей документ не готовий, наша фракція за нього не голосуватиме. Це перше.

Друге. Це політика керівництва державним боргом. На наш погляд, треба негайно виходити на новий етап переговорів з нашими кредиторами, бо всі розуміють, ці три роки, як це було заплановано, фактично є непосильними для наступних бюджетів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Опозиційного блоку» – Долженков.

Я продовжую засідання до завершення розгляду даного питання.

Потім – Острікова.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні колеги, шановні громадяни України, зараз ми продовжуємо розглядати законопроект, який стосується середньострокового планування. Тихими, але впевненими кроками ми повертаємося до старої доброї плановості. Формально це добре, це є поверхневим свідченням стабільності в країні щодо бюджетного планування, прогнозованості податкової, бюджетної, фінансової політики.

А що ж насправді відбувається? Я наводив конкретний приклад, що урядом України вноситься проект Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» ([№ 9000](#)) без Основних напрямів бюджетної політики, які розробляються Кабінетом Міністрів України за участю Верховної Ради України і передбачають рівень ВВП, рівень безробіття, мінімальну заробітну плату, прожитковий рівень, рівень інфляції, рівень цін виробників промислової продукції, тобто ті макроекономічні показники, які закладаються до бюджету. Уряд говорить про те, що необхідно запроваджувати трирічний план бюджетного планування, але зараз він взагалі цього не робить. Хоча формально це, знову повторю, добре.

Що стосується обіцяних показників, які закладаються урядом у цьому законопроекті, то вимушений констатувати таке. Наведу декілька цифр. Я розумію, що дуже багатьох присутніх це не цікавить, і ця інформація, мабуть, більше спрямована для громадян, які нас слухають. Рівень державного боргу, який планують обслуговувати в цьому бюджеті, становить немало-небагато 417 мільярдів гривень, це 40 відсотків дохідної частини бюджету. І зараз говорять, що це бюджет розвитку. Як ми можемо розвиватися, коли 40 відсотків

коштів повинні віддавати внутрішнім та зовнішнім кредиторам? Ось вам і планування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, через 3 хвилини ми переходимо до голосування. Я прошу голів фракцій, щоб потім не доводилося по кілька разів ставити на переголосування, запросити депутатів до залу.

Від «Самопомочі» – Острікова. Будь ласка. Потім – Левченко, 1 хвилина.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, основний зміст цього законопроекту, як ми побачили, це зміна назви «Основні напрями бюджетної політики» на назву «Бюджетна декларація». Це, безумовно, істотна зміна, яка покращить добробут українців. Коли уряд сам собі встановлює обов'язок подавати цю Бюджетну декларацію не пізніше 1 червня, ми розуміємо, що цей обов'язок вкотре буде порушений. Він порушується з року в рік, так само з року в рік порушується і графік розгляду проекту бюджету, з року в рік уряд порушує норми Бюджетного кодексу саме щодо фінансування ключових статей бюджету.

Тому ми повинні розуміти, якщо зміст цього законопроекту не буде наповнений реальним бажанням виконувати його хоча б за ключовими статтями видатків державного бюджету, а це обслуговування боргу, дефіцит Пенсійного фонду, армія і оборона, децентралізація, медицина і освіта, то, на жаль, такий закон залишиться таким самим папірцем, яким сьогодні уряд вважає Бюджетний кодекс, щороку порушуючи його вимоги.

Щодо пріоритетів, які закладаються урядом до Бюджетної резолюції (чи зараз вона буде називатися «Бюджетна декларація»). Попри те що декларується децентралізація, підтримка аграріїв, енергоефективність, турбота про армію, насправді, ми цих пріоритетів у поданому проекті бюджету не бачимо. У ньому визначено такі пріоритети, як побудова силової поліцейської держави, фінансування поліції, СБУ, апаратів міністерств і відомств, але не бачимо там фінансування вже прийнятих Верховною Радою медичної реформи, пенсійної реформи і реформи освіти. Уряд не може знайти гроші навіть на фінансування природничих кабінетів. Усі ми тут слухали заслуженого вчителя України і шалено йому аплодували, натомість у проекті

бюджету природничі кабінети і відновлення природничих наук для уряду не є пріоритетним...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, будь ласка, займайте робочі місця, заходьте до залу. Через хвилину ми голосуємо.

Левченко, 1 хвилина, і голосуємо.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Проблема законопроекту № 8043, як і попереднього проекту № 8044, який був щойно, на жаль, прийнятий, у тому, що він у парламентській республіці, якою є на сьогодні Україна, ще більше віддаляє або взагалі нівелює парламентський контроль над бюджетним процесом як таким.

Згідно із запропонованими змінами до частини четвертої статті 154 Регламенту Верховної Ради України в цьому законопроекті за результатами обговорення проекту закону про Державний бюджет парламент буде позбавлено права відхилення такого законопроекту у разі його невідповідності Бюджетній декларації. Натомість згідно з чинними нормами таке право є в разі невідповідності такого законопроекту Основним напрямом бюджетної політики на наступний бюджетний період. Тобто, по суті, парламент навіть не зможе відхилити проект бюджету, якщо він не відповідатиме цим планувальним нормам.

Крім цього, передбачені законопроектом зміни до Регламенту Верховної Ради України не містять чіткої юридичної визначеності в частині форми і змісту рішення Верховної Ради щодо Бюджетної декларації та наслідків такого рішення або його неприйняття для подальшого процесу підготовки проекту закону про Державний бюджет.

Тобто, по суті, як і в попередньому законопроекті, де нівелювалися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування» ([№ 8043](#)) для прийняття за пропозицією комітету за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Зараз, колеги, я прошу Ірину Геращенко зачитати повідомлення.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, я прошу вашої особливої уваги.

Щороку в жовтні відбувається Всесвітній день боротьби з раком молочної залози. Сьогодні міжфракційне об'єднання «Рівні можливості» разом з фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» вже вп'яте проводять таку інформаційну акцію у Верховній Раді України із закликом до всіх українок.

Дорогі українки! Ви дуже багато працюєте, багато робите для своїх родин, чоловіків, дітей, але не забувайте про себе! Ви потрібні країні, родині, дітям і, головне, самим собі, здоровими. Будь ласка, українські жінки, закликаємо всіх вас дбати про себе, дбати про профілактику і щороку проходити мамографію.

А всіх чоловіків і жінок народних депутатів України я прошу від імені МФО «Рівні можливості» доєднатися до цієї інформаційної акції. Приколить, будь ласка, на лацкани піджаків рожеву стрічку, яка символізує нашу увагу до цієї страшної, однієї з найпоширеніших онкологічних хвороб. Дякуємо чоловікам і жінкам, які вже доєдналися до цієї акції.

Ще маленьке оголошення. До президії звернулася наша колежанка народний депутат пані Оксана Корчинська, яка просить зарахувати її голос як «утрималася» під час голосування за проект Кодексу України з процедур банкрутства в другому читанні та в цілому, бо її картка не спрацювала.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз відповідно до Регламенту я змушений оголосити перерву. О 12 годині 30 хвилин я прошу всіх повернутися до залу для продовження нашої роботи. Ми перейдемо до

проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 9084) і важливо, щоб ми змогли до обіду обговорити і прийняти за основу Бюджетну резолюцію, проект Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік». Тому прошу без запізнь бути о 12 годині 30 хвилин у залі.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, голови фракцій, секретаріате, запросіть депутатів до залу.

Колеги, треба працювати, як казав класик Іван Якович: працювати, працювати, працювати. Тому прошу всіх заходити до залу.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 9084](#)). Я пропонуватиму за пропозицією комітету розглянути його за скороченою процедурою. Але якщо не буде 150 голосів, ми розглядатимемо за повною процедурою і тоді, звичайно, не зможемо до обіду розглянути проект бюджету. Запросіть депутатів до залу.

Отже, колеги, прошу займати робочі місця. За пропозицією комітету ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» за скороченою процедурою. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 85.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 42, «Народний фронт» – 23, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 0, Радикальна партія – 4, «Батьківщина» – 1, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 5.

Колеги, я ще раз пояснюю, за нашим планом ми маємо розглянути зміни до Бюджетного кодексу, які підготував бюджетний комітет, а потім перейти до розгляду проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік». Ми встигнемо це зробити до обіду, якщо зараз проголосуємо за скорочену процедуру. Якщо не проголосуємо, фактично до обіду ми будемо розглядати тільки внесення змін до Бюджетного кодексу, а до проекту бюджету перейдемо після обіду.

Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»

(№ 9084) за скороченою процедурою. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 102.

Так, колеги, я ще раз поставлю цю пропозицію і звертаюся до голів фракцій. Я вам для орієнтування ще раз зачитаю по фракціях. Будь ласка, подивіться, щоб потім не було жодних питань з приводу того, чому ми не розглянули проекту бюджету до обіду. Бо за дисципліну у фракціях відповідає керівництво фракцій.

Отже, прошу заходити до залу і займати робочі місця. Ми знову маємо прецедент, коли засідання комітетів відбуваються під час пленарного засідання. Я прошу повернутися із засідань комітетів, у вас був для цього час. Прошу повернутися до залу для голосування. Це погана практика проводити засідання комітетів під час пленарного засідання.

Отже, чи повернулися із засідань комітетів? Додамо 1 хвилину. Будь ласка, запрошуйте депутатів до залу, через хвилину я ще раз поставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту за скороченою процедурою. Подивіться по фракціях, хто є в кулуарах, і запросіть до залу.

Колеги, займайте робочі місця, будь ласка. Бачу, що вже повернулися. Зараз я поставлю ще раз на голосування.

Поверніться до залу, я поясню вам логіку. Ще раз повторюю: ми зможемо встигнути розглянути проект бюджету до обіду за умови, якщо зміни до Бюджетного кодексу розглянемо за скороченою процедурою. Кожен голос має вагу. Прошу зайняти робочі місця, підготуватися до голосування і голосувати, а не вести дебати.

Отже, ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 9084) за скороченою процедурою. Прошу голосувати і підтримати. Колеги, кожен голос має вагу. Голосуємо.

«За» – 144.

Не вистачило кількох голосів.

Добре, я ще раз поставлю. Прошу зайти до залу. Нам не вистачило шести голосів. Я бачу, що не встигли, зайдіть, займіть робочі місця і під час голосування беріть участь у голосуванні.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»

(№ 9084) за скороченою процедурою. Прошу проголосувати і підтримати. Кожен голос має значення. Голосуємо «за».

«За» – 163.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника міністра фінансів Маркарову Оксану Сергіївну. Будь ласка, пані Оксано.

МАРКАРОВА О.С. Шановний пане Голово, шановні колеги, прохання підтримати в першому читанні проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», який також системно пов'язаний із проектом Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік». У цьому проекті ми пропонуємо унормувати ряд питань кодексу щодо таких категорій питань. Це формування та виконання місцевих бюджетів, міжбюджетних взаємовідносин між державним і місцевими бюджетами, зокрема ті питання, які ми вже давно тут обговорювали. Це поширення 5 відсотків розподілу рентної плати за користування надрами на інші ресурси, крім природного газу та нафти. Це унормування перерахування ПДФО з доходів за здавання фізичними особами в оренду саме туди, де знаходяться ці об'єкти. Це врегулювання механізму здійснення обласними радами зовнішніх запозичень та надання місцевих гарантій і доповнення переліку витрат, на які за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам можуть надаватися пільги та житлові субсидії населенню.

Ми також пропонуємо врегулювати питання фінансового забезпечення охорони здоров'я. Зокрема, найголовніше – визначити і віднести до захищених видатків державного бюджету видатки на програму державних гарантій медичного обслуговування населення та ряд інших положень. Здійснення за рахунок освітньої субвенції видатків на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників у вищих закладах І-ІІ рівнів акредитації, здійснення видатків на соціальний захист. Тобто дуже багато принципів питань, а також багато технічних питань, які уточнюють повноваження центральних органів влади в частині затвердження істотних умов договору, наприклад, щодо енергосервісу.

Фактично це всі ті питання, які ми з вами обговорювали протягом року і які, дійсно, необхідно врегулювати для того, щоб покращити міжбюджетні трансферти і взаємовідносини між місцевими бюджетами та центральним бюджетом і привести норми кодексу

у відповідність із тими новими законодавчими нормами, які було ухвалено протягом року.

Прохання підтримати за основу для того, щоб ми протягом наступних тижнів разом з роботою над...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

МАРКАРОВА О.С. Прохання підтримати даний законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується представник бюджетного комітету народний депутат Іщейкін. Будь ласка.

ІЩЕЙКІН К.Є. Шановний Андрію Володимировичу, шановні народні депутати, Комітет з питань бюджету розглянув урядовий проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», основними завданнями якого визначено врегулювання питань, пов'язаних з реалізацією Державного бюджету на 2019 рік.

Цей законопроект також має на меті унормування ряду питань з формування та виконання місцевих бюджетів, серед яких найбільш вагомими є положення щодо зарахування до бюджетів місцевого самоврядування 5 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення, надання права обласним радам здійснювати зовнішні запозичення та надавати місцеві гарантії з метою відновлення та реконструкції об'єктів спільної власності територіальних громад, впровадження ресурсозберігаючих технологій, а також розвитку автомобільних доріг загального користування.

Слід зазначити, що під час обговорення законопроекту комітетом зазначалося про необхідність ретельного доопрацювання його положень з метою подальшого вдосконалення бюджетних процедур. Водночас було підтримано пропозицію щодо доповнення пункту 42 «Прикінцевих та перехідних положень» кодексу, що відображено в розданому проекті постанови.

Загалом, зважаючи, що запропоновані в законопроекті законодавчі ініціативи, враховані в показниках проекту Державного бюджету на 2019 рік, розгляд і прийняття таких пов'язаних законопроектів має відбуватися взаємоузгоджено.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді за результатами розгляду в першому читанні законопроект № 9084 прийняти за основу з урахуванням пропозицій комітету та доручити комітету доопрацювати законопроект до другого читання з урахуванням пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи.

Прошу підтримати відповідний проект.

Дякую за увагу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Переходимо до обговорення. Прошу підготуватися до запису на виступи: два – за, два – проти. Прошу провести запис.

Запрошую до слова народного депутата Мельника від «Блоку Петра Порошенка».

МЕЛЬНИК С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 187, Хмельницька область, самовисуванець). Місто Хмельницький. Шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо три проекти закону про внесення змін до Бюджетного кодексу, і передостанній законопроект стосувався зміни термінів подачі Бюджетної декларації. Насправді найголовніше в цих питаннях – це формат нової Бюджетної декларації. Як ви пам'ятаєте, у милому році уряд подав пілотний проект Бюджетної декларації, щодо якого дуже багато заперечень було у народних депутатів. На сьогодні під час формування проекту Державного бюджету на наступний рік у нас знову виникає дуже багато питань, на які саме Бюджетна декларація мала б дати відповідь. Два основні я хотів би назвати.

Перше. Це підтримка аграрного сектору. Ми не повинні другий рік в останні дні визначати механізми, принципи підтримки, обмеження і напрями.

Друге. Це питання щодо навчальних закладів I-II рівнів акредитації, які є структурними підрозділами вищих навчальних закладів, що входять до складу національних університетів. На сьогодні це коштує 800 мільйонів. Основні пропозиції, які лунають від депутатів, це все-таки частково врегулювати це питання за рахунок перегляду державного замовлення щодо профільних вузів, звичайно, з подальшим підвищенням рівня акредитації цих закладів, щоб вони, дійсно, стали реальними закладами.

Кожного року під час формування проекту бюджету в нас виникає ряд питань, тому я дуже просив би Міністерство фінансів при доопрацюванні цих трьох законопроектів найголовніше – чітко затвердити формат.

Більше того, я скажу, що...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

МЕЛЬНИК С.І. Більше того, сьогодні порушуються багато питань щодо лікування за кордоном. Я вам відкрию таємницю, що в бюджетному запиті Міністерства охорони здоров'я взагалі не міститься жодної інформації, що в нас відбувається з цим питанням.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова від фракції «Батьківщина» народного депутата Сергія Соболева.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина», Соболев. Я хотів би звернутися до Міністерства фінансів, щоб вони підтвердили те, що це голосування в першому читанні виключно за ці положення, і застерегти щодо ключових питань, які зараз будуть голосуватися.

Перше. Зарахування 5 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин до місцевих бюджетів.

Друге. Доповнення переліку захищених видатків бюджету видатками на медичну субвенцію, що дасть можливість наступний рік пережити в умовах, коли фактично ця так звана медична реформа так і не запрацює, але з іншого боку, це не виключає можливості в наступному році за такими нормативами переходу на медичне страхування.

Третє, що нас дуже влаштовує в цьому проекті, і я хотів би, щоб Мінфін це підтвердив, – це норма про те, що позики, які братимуть обласні ради, можуть бути виключно тільки тоді, якщо це стосується міжнародних фінансових інституцій, таких як Європейський банк реконструкції і розвитку, щоб наші обласні ради не почали влізати в боргові зобов'язання там, де не зможуть їх виконати.

Тобто лише за умови, що Мінфін підтверджує це і голосування за прийняття проекту тільки в першому читанні, ми готові розглянути ці пропозиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Бондаря. Прошу.

БОНДАР В.В. Дякую, шановні колеги. Шановні громадяни України, зараз розглядається одне з найважливіших питань, яке має приймати парламент, – підготовка до розгляду проекту бюджету України. Я хочу сказати, що ми коротко проаналізували поданий проект. Якщо двома словами, то це бюджет проїдання коштів країни на умовах недоїдання населення. Це бюджет соціальної капітуляції. Це бюджет соціальної беззахисності. Це бюджет економічної пробоксовки на місці. Це бюджет для МВФ, але ніяк не для України. Це, по суті, бюджет зростання боргів.

Проект бюджету абсолютно не збалансований. Нам уряд не дає відповіді, який пріоритет у цьому проекті бюджету, що ми за рік поміняємо. Нам подали десяток пріоритетів: і культура, і охорона здоров'я, і оборона, і що хочеш. Це означає, що в уряді немає ніякого пріоритету, я про це вже говорив. Там немає ніякого зростання економіки, там немає підтримки промисловості, підтримки айтишної сфери, немає того, за рахунок чого Україна зростатиме і чим вона буде виділятися.

Далі дивимося, що відбувається в цілому. Зростання боргів: будемо залучати 346 мільярдів і віддавати 292 мільярди. По суті, на 52 мільярди зростають борги. Це означає, що боргові ями ми латаємо новими боргами. Немає відповіді, чим ми будемо заробляти. Нам уряд обіцяв, що буде зростання економіки на 5-7 відсотків, у проекті

бюджету бачимо 3 відсотки. Показники щодо інфляції: заклали 7 відсотків, а вже сьогодні вони набагато вищі. Тарифи зростають на 23 відсотки, а субсидії для населення зменшують майже на 20 мільярдів гривень. Ну, яка ж економіка в цьому? Де населення? Як планують виживати після цього?

Нам пропонують програму енергозбереження – 2 мільярди, водночас на субсидії – 55 мільярдів. Ми запитуємо: де програма енергозбереження? За рахунок чого будемо знижувати показники користування газом, електроенергією?

Немає цих відповідей у проекті бюджету. Тому ми вимагаємо...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд. Завершуйте, будь ласка.

БОНДАР В.В. Тому ми вимагаємо від уряду до другого читання ретельно переглянути проект бюджету, конкретно визначити один або два пріоритети на наступний рік, що країна робитиме корисного і чим вона відрізнятиметься від країни 2018 року. І не треба змагатися з Президентом, хто швидше яку дорогу відкриє, бо це поточне завдання уряду, а не стратегічний пріоритет. Стратегічним пріоритетом може бути промисловість, айтишна, аграрна галузі – ті, які піднімуть економіку і дадуть валютну виручку в країну. Але найголовніше – бюджет має бути збалансований. Ви нам покажете...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ще не встигли записатися і просять виступити від «Опозиційного блоку» – Шурма і від «Самопоміч» – народний депутат Сисоєнко. Прошу.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні колеги! Ті, які хоча б трохи дослуховувалися до того, що відбувається в залі, повинні зрозуміти, що зараз вашими руками твориться чиста маніпуляція фокусниками з уряду. Вони дуже гарно сказали людям, що роблять великі зміни, які допоможуть покращити охорону здоров'я. До них належить внесення змін до статті 55 щодо захищених видатків, що стосуються медичної галузі. То я вам хочу

сказати, що це треба було зробити давним-давно, коли прийняли законопроект [№ 6327](#). Тоді уряду за тим законом давалася вказівка в тримісячний термін зробити видатки захищеними. І мушу сказати, що уряд на сьогодні усвідомлює, що норму про 5 відсотків на охорону здоров'я, як це передбачено законом, за прийняття якого він ратував, не буде виконано.

Питання рівня заробітної плати медичних працівників під великим знаком питання. Але далі найцікавіше, і про це змовчала виконувач обов'язків міністра. Вона не говорить, що за цими змінами на розсуд уряду (вдумайтеся!) дається фінансування програми державних гарантій залежно від наявних коштів, що звужує і порушує закон (проект № 6327), або те, що ми говоримо про медичні гарантії. Що це означає? У цьому проекті бюджету немає 5 відсотків на медицину, як передбачено законом, є 3 відсотки. А далі вони в ручному режимі корегуватимуть всілякі звуження і зішлються на те, що це ж Верховна Рада за це проголосувала, ми лише виконуємо те, що виписано.

Тому за цей законопроект, якщо не будуть зняті ці доповнення, що дають можливість уряду в ручному режимі прийняти таке рішення, не можна голосувати навіть у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останній виступ від фракції «Об'єднання «Самопоміч» – народний депутат Сисоєнко. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Фракція «Об'єднання «Самопоміч» пропонувала не включати пілотні проекти, які стосуються фінансування екстреної медичної допомоги п'яти областей України. Саме внесенням змін до Бюджетного кодексу уряд вирішив, що тільки п'ять областей України в наступному році мають одержати кошти на екстрену медичну допомогу. Ми вважаємо це дискримінацією стосовно медичних працівників. Чому лише медичні працівники швидкої допомоги з п'яти областей України одержуватимуть вищу заробітну плату, а з інших 19 областей не одержуватимуть? Так само ми вважаємо дискримінацією стосовно пацієнтів те, що швидка допомога в п'яти областях

України приїде своєчасно, а в інших 19 областях пацієнти можуть годинами чекати на швидку допомогу. Це несправедливо. Це перше.

Друге важливе питання. Фракція «Об'єднання «Самопоміч» пропонувала внести зміни до Бюджетного кодексу, і всі кошти, які надходять від корупційних злочинів, витратити напряду безпосередньо на будівництво нових лікарень та шкіл. Я вважаю, якби, справді, була політична воля Прем'єр-міністра боротися з корупцією, то тих коштів, які можна було б повертати від корупційних злочинів, вистачило б на те, щоб будувати нові школи та сучасні лікарні на кожній вулиці в Україні.

Тому ми вимагаємо, щоб саме ці зміни обов'язково були включені до проекту Бюджетного кодексу.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Отже, ми завершили обговорення (*Шум у залі*). Я прошу вас звернутися до пані Оксани, і вона публічно висловить цю позицію, якщо її підтримує.

Будь ласка, колеги, заходьте до залу. Прошу підготуватися до голосування. Голови фракцій, запросіть депутатів до залу.

Іван Крулько, 30 секунд. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Фракція «Батьківщина». Я хотів би, щоб ми, голосуючи за внесення змін до Бюджетного кодексу, уточнили одну дуже важливу позицію.

У нас є проблема з фінансуванням вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. Я прошу, щоб ми зараз це обговорили і щоб до другого читання позиція стосовно того, що з державного бюджету можуть фінансуватися навчальні заклади I-II рівнів акредитації, як це є в поточному році, залишилася у Бюджетному кодексі.

Я прошу підтримати цю пропозицію під час підготовки проекту до другого читання. У такому разі «Батьківщина» готова розглядати проект бюджету на наступний рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Пані Оксано, 30 секунд, і прошу займати робочі місця. Увімкніть мікрофон Маркарової. Говоріть.

МАРКАРОВА О.С. Шановні колеги, ми готові дискутувати щодо цієї норми під час підготовки до другого читання і знайти збалансоване рішення. Це питання вже обговорювалося на засіданні бюджетного комітету.

Тому прохання зараз підтримати проект у першому читанні за основу, і ми до другого читання знайдемо рішення щодо коледжів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, позицію з'ясовано, публічно підтверджено, і ми можемо переходити до прийняття рішення.

Пане Олександрє, ми завершили обговорення. Отже, колеги, я ставлю на голосування... *(Шум у залі)*.

Нехай комітет це скаже. Комітет це підтверджує? *(Шум у залі)*.

Отже, колеги, нехай комітет скаже, чи він підтримує цю пропозицію. Комітете, ви підтримуєте пропозицію, яку Співаковський озвучує? Колеги, комітет має сказати, і я озвучу з поправкою комітету. Будь ласка, займайте робочі місця.

Костянтин Іщейкін. Дуже коротко, будь ласка.

ІЩЕЙКІН К.Є. Шановні колеги, я прошу, щоб цю позицію прокоментував представник Мінфіну, тому що вона потрапила до комітету в такому вигляді. Якщо Мінфін підтримує цю позицію... Оксано Сергіївно!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Оксано, у нас суперечка щодо освіти.

ІЩЕЙКІН К.Є. Надійшла пропозиція від Комітету з питань освіти і науки підтримати законопроект за виключенням норми щодо

забезпечення у складі видатків на вищу освіту оплати послуг з підготовки фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів на умовах державного замовлення у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації приватної форми власності в структурних підрозділах без статусу окремої юридичної особи, які входять до складу національних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації державної власності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримуєте, так?

ІЩЕЙКІН К.Є. Пропозиція виключити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Оксано, чому не можна було це обговорити до голосування? Пані Оксано, будь ласка.

МАРКАРОВА О.С. Ми не будемо заперечувати проти позиції комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, домовилися.

Отже, колеги, я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 9084) з поправками, які озвучили для стенограми Іщейкін Костянтин Євгенович і Крулько і підтвердила Маркарова, для прийняття за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 215.

Колеги з коаліції, у чому річ? «Блок Петра Порошенка» – 86, «Народний фронт» – 56.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту № 9084. Прошу всіх взяти участь у голосуванні. Колеги, прошу не виходити із залу, а навпаки, заходити. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 237.

Повернулися.

Тепер, колеги, наголошую: я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 9084](#)) з пропозиціями, які для стенограми озвучив Костянтин

Щейкін, які стосуються рекомендації Комітету з питань освіти Співаковського, а також з поправкою Крулька, яку підтвердила для стенограми Оксана Маркарова, для прийняття за основу з врахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Це дає нам змогу перейти до розгляду проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» ([№ 9000](#)). Нагадую, щодо розгляду цього законопроекту є спеціальна процедура: ми розглядаємо проект Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» у першому читанні і відповідно до статті 157 Регламенту Верховної Ради України розгляд питання проводиться за процедурою повного обговорення.

Запрошую до доповіді заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Сергія Івановича Мельника, до 5 хвилин. Але я прошу всіх виступати максимально лаконічно. У нас залишається година часу, а це фактично той термін, який відводиться за процедурою повного обговорення.

Сергій Іванович. Будь ласка.

МЕЛЬНИК С.І. Шановний Андрію Володимировичу, шановні народні депутати, запрошені! Підготовка проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» для розгляду в першому читанні здійснювалася відповідно до статті 156 Регламенту Верховної Ради.

Проект бюджету на 2019 рік підготовлено з урахуванням урядових законопроектів – проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 9084](#)) і проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставок деяких податків» ([№ 9085](#)). Отже, до затвердження Державного бюджету необхідно прийняти зазначені законопроекти, забезпечуючи взаємоузгодження їх положень з метою дотримання збалансованості показників державного і місцевих бюджетів. У дохідній частині можливе збільшення прогнозу деяких надходжень. При цьому існують ризики щодо виконання

окремих запланованих показників, зокрема щодо надходжень від приватизації.

При опрацюванні показників витрат проекту бюджету проаналізовано стан бюджетного забезпечення діяльності більшості головних розпорядників коштів, які звертали увагу на обмеженість коштів для належного їх функціонування.

Під час розгляду питання міжбюджетних відносин за участю представників органів місцевого самоврядування та їх всеукраїнських асоціацій найбільше занепокоєння викликало недостатнє забезпечення фінансовими ресурсами виконання делегованих державою повноважень, зокрема у зв'язку із запропонованою передачею місцевим бюджетам видатків з державного бюджету, що зумовить відволікання власних ресурсів місцевого самоврядування, притому що неповною мірою здійснюється компенсація втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих податкових пільг.

У листі-висновку комітету наведено узагальнений аналіз законопроекту, включаючи порівняння з бюджетними показниками поточного року та оцінку відповідності нормам Бюджетного кодексу та іншого законодавства.

Під час підготовки законопроекту до першого читання бюджетним комітетом за участю Міністерства фінансів і Рахункової палати опрацьовано 2 тисячі 171 пропозицію народних депутатів і комітетів, які узагальнено в таблиці пропозицій. Слід наголосити, що відповідно до вимог статті 156 Регламенту пропозиції, подані після 1 жовтня, не розглядалися і не включені до такої таблиці.

Належить зауважити, що більшість пропозицій не відповідають регламентним вимогам щодо дотримання їх збалансованості. За результатами і попередньою оцінкою, для врахування поданих пропозицій загальна потреба в бюджетних коштах становить близько 2,2 трильйона. Ви пам'ятаєте, якщо в минулому році додатково було на один бюджет пропозицій, то в цьому році – на два бюджети.

За результатами проведеної роботи комітетом підготовлено проект постанови Верховної Ради щодо висновків та пропозицій до законопроекту та таблицю пропозицій суб'єктів законодавчої ініціативи.

Комітетом пропонується врахувати повністю або частково 922 пропозиції та відхилити 1 тисячу 249 пропозицій.

Назву основні. Уточнення або виключення окремих положень законопроекту для узгодження з нормами Бюджетного кодексу; посилення парламентського контролю в процесі виконання Державного бюджету; збільшення видатків на централізовані медичні заходи на 626 мільйонів для закупівлі лікарських засобів, медичних виробів для лікування хворих із серцево-судинними, судинно-мозковими захворюваннями, а також хворих на онкологічні та онкогематологічні захворювання; збільшення медичної субвенції на 199,9 мільйона гривень на цільові видатки для лікування хворих на хронічну ниркову недостатність методом гемодіалізу та на цукровий і нецукровий діабет; збільшення видатків на лікування громадян за кордоном на 200 мільйонів гривень; збільшення видатків на діагностику і лікування захворювань у медичних установах Міністерства охорони здоров'я на 60 мільйонів гривень, на фінансове забезпечення високоспеціалізованої медичної допомоги, що надається клініками Національної академії медичних наук, – на 122 мільйони; розподіл капітальних вкладень – 2,1 мільярда гривень на інвестиційні проекти; передбачення субвенції на здійснення соціально-економічного розвитку – 4,5 мільярда гривень з подальшим її розподілом; збільшення субвенцій місцевим бюджетам на формування інфраструктури – 200 мільйонів гривень.

Джерелом покриття додаткових видатків пропонується збільшення коштів від Національного банку та перерозподіл між окремими видатками, програмами, передбачення в «Прикінцевих положеннях» законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд завершити.

МЕЛЬНИК С.І. ...Кабінету Міністрів розглянути питання щодо можливості додаткового збільшення розміру прожиткового мінімуму та збільшення освітньої і медичної субвенцій, а також розглянути всі подані пропозиції.

Таким чином, Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу та в цілому підготовлений комітетом проект постанови [№ 9000-П](#) щодо висновків та пропозицій до законопроекту.

Прошу підтримати рішення комітету.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

На запитання відводиться 3 хвилини. Прошу провести запис.

Оксана Продан. Будь ласка.

ПРОДАН О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Сергію Івановичу! Дуже дякую вам за доповідь. Разом з тим хочу звернути увагу і вашу, і залу, і Міністерства фінансів на те, що велику кількість пропозицій Асоціації міст України не було враховано під час підготовки проекту в профільному комітеті. Це не просто пропозиції зробити краще або ще краще умови життя людей. Ми дуже просимо про дві речі.

Насамперед я зараз прошу виконувача обов'язків міністра фінансів, оскільки, на жаль, відсутній Прем'єр-міністр, обов'язково організувати зустріч з Асоціацією міст України під час доопрацювання законопроекту між першим і другим читаннями в уряді для того, щоб врахувати всі пропозиції, які стосуються передусім субвенцій на медицину та освіту. Тому що, Сергію Івановичу, коли ви перераховували видатки на медицину, то на гемодіаліз та інсулін, насправді, коштів не вистачає. Це перше.

Друге. Хочу також уточнити питання щодо бюджету, за які ми щойно голосували. Чи планується фінансування освітніх закладів III-IV рівнів акредитації в 2019 році за рахунок обласних бюджетів?

Дякую.

МЕЛЬНИК С.І. Дякую. Отже, щодо фінансування закладів I-II рівнів акредитації, які є структурними підрозділами вищих навчальних закладів III-IV рівнів, то загальна позиція комітету така: ми даємо доручення уряду і вважаємо, що в цілому ціна питання – 800 мільйонів гривень.

Як ми бачимо вирішення цього питання? Частково ресурс можна перерозподілити всередині головного розпорядника коштів за рахунок зміни перепрофілізації при здійсненні державного замовлення. Частково ми вважаємо, що можна збільшити додаткові ресурси – приблизно 500 мільйонів гривень, і все-таки залишити фінансування

закладів I-II рівнів, які є структурними підрозділами вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, а також у структурі національних, так, як воно є. При цьому запропонувати механізм регіонального замовлення. Тобто щоб профільні вищі заклади III-IV рівнів акредитації вони підтримували, а щодо навчальних закладів I-II рівнів дати все-таки можливість областям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Войціцька Вікторія передає слово для запитання Ірині Сисоєнко. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В. Скажіть, будь ласка, чому бюджетний комітет погодив на пропозицію уряду пілотні проекти щодо швидкої допомоги тільки у п'яти областях? Що робити іншим 19 областям України, у яких не буде фінансового забезпечення швидкої допомоги? Це перше.

Друге. Чому немає державної програми щодо боротьби з травматизмом? Щороку в Україні отримують травми 4,5 мільйона громадян, жодної копійки на боротьбу з травматизмом не передбачається. Так само немає жодної копійки на те, щоб робити ранню діагностику та скринінги з онкології. Немає державної програми щодо лікування дітей з ДЦП. Багато років ці державні програми завжди були у видатках на систему охорони здоров'я, зараз жодної копійки на це все не виділяється. Що це за бюджет? Збільшення смертності населення України на наступний рік?

МЕЛЬНИК С.І. Найперше я вважаю, що головним у питаннях охорони здоров'я має бути профільний Комітет з питань охорони здоров'я, який мав би визначити і процедуру, і напрями, і пріоритети.

Щодо позиції бюджетного комітету. Ми були за те, щоб виключити області. Але позиція міністерства полягала в тому, що на сьогодні у восьми областях фактично централізовано зроблено систему служби, і вони йдуть поетапно. Тому щоб не було такого, як нещодавно тут Біла Церква виїжджала, комітет запропонував певну частину коштів за програмою виділити на те, щоб підняти якийсь нижчий рівень, а частину визначити окремим областям, де повністю забезпечити виконання цієї програми.

На сьогодні, крім інших областей, до цієї програми не включено три області, які також виконали вимоги.

Тому я вважаю, що в принципі до другого читання можна доопрацювати зміни щодо цієї програми, і нам було б...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне запитання – Юринець.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»).
Виборчий округ № 117, місто Львів. Сергію Івановичу, дуже важливо, що в цьому році з 1 січня мала бути передбачена надбавка для доцентів, професорів, науково-педагогічних працівників державних і комунальних навчальних закладів. На жаль, цього не було зроблено. І в проекті бюджету на наступний рік так само цієї норми немає.

Є пропозиція Комітету з питань науки і освіти врахувати цю поправку, щоб виплатити людям ці кошти. Вони виходять і страйкують. Ці люди мають мінімальну заробітну плату. Коли ти доцент чи професор, але стоїш у черзі, щоб отримати кошти, щоб прогодувати свою сім'ю, в черзі за субсидією – це не нормально. Це перше питання.

Друге важливе питання – транскордонна співпраця. Пропозицію нашого комітету не враховано. Там передбачена 1 гривня, яка дала б плюс 10 гривень з Європейського Союзу.

Власне, ці два пункти є найважливішими і пріоритетними, тому прошу це врахувати, оскільки в минулому році це просто випало після підписання закону про бюджет.

МЕЛЬНИК С.І. Велику частину пропозицій стосовно загальних питань ми даємо можливість доопрацювати до другого читання. Щодо багатьох позицій комітет у принципі бачить на сьогодні певний додатковий ресурс. Ми оцінюємо його приблизно у 8 мільярдів гривень.

Звичайно, існує потреба провести розрахунки, підтвердження цих дохідних джерел, і я думаю, що спільно з урядом до другого читання можна буде врахувати окремі пропозиції, подані народними депутатами, щодо пріоритетних питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз запрошую до виступу виконувача обов'язків міністра фінансів України Оксану Сергіївну Маркарову. Будь ласка. Виступ з трибуни до 5 хвилин.

МАРКАРОВА О.С. Шановний Голово, шановні колеги! Сьогодні ми насправді тільки починаємо нашу роботу в широкому форматі над проектом Державного бюджету. Я хочу подякувати бюджетному комітету за дуже складні дискусії, які ми провели в попередні два тижні. Хочу подякувати всім, які внесли пропозиції, а їх подано на 2,2 трильйона гривень. Це ще два бюджети порівняно з тим, що ми запропонували.

Я розумію, що бюджет – це мистецтво можливого, я розумію, що наше головне завдання зараз – прийняти збалансований бюджет, у якому кожна гривня видатків забезпечена реальними доходами, для того щоб ми з 1 січня 2019 року могли повною мірою це профінансувати.

Чи є в цьому проекті бюджету питання, які необхідно доопрацювати? Безумовно. Саме тому ми просимо сьогодні підтримати прийняття цього проекту Державного бюджету, розробленого спільно з вами, у першому читанні з тими пропозиціями і висновками, які підготував комітет. Хочу також подякувати комітету за те, що вони досить збалансовані і стримані, для того щоб ми разом з вами могли проект доопрацювати і вийти, сподіваюся, у цьому році ще до грудня на прийняття головного фінансового документа нашої країни.

Прохання підтримати. Ми готові продовжувати конструктивну роботу над цим документом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, 3 хвилини для запитань.

Пані Оксано, поверніться, будь ласка, на робоче місце. Вам доведеться ще відповідати на запитання.

Григорій Тіміш. Будь ласка.

ТІМІШ Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 203,

Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 203, Чернівецька область. Шановний Володимире Борисовичу, ми дуже вдячні, що у видатковій частині знайшлися кошти на відновлення моста через річку Прут на дорозі Маршинці – Герца. Це дуже приємна новина. Але ми забули про два пункти пропуску «Дяківці» і «Красноільськ». Я не розумію, чому видатки на ці два пункти не розписані. Це стратегічні об'єкти, про які ми давно говоримо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Оксано.

МАРКАРОВА О.С. Шановні колеги, до другого читання ми будемо доопрацьовувати це питання. Насправді в проекті Державного бюджету закладено величезну цифру – 56 мільярдів – на дорожній фонд, з якого в тому числі можуть фінансуватися і дороги, і мости, й інші об'єкти дорожньої інфраструктури. Давайте разом з вами доопрацюємо до другого читання і подивимося, щодо яких об'єктів можливо це врегулювати. До того ж є субвенції на регіональний розвиток, за рахунок яких також певні об'єкти протягом року можуть фінансуватися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Денисенко Анатолій Петрович. Будь ласка.

ДЕНИСЕНКО А.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, самовисуванець). Прошу передати слово Писаренку Валерію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Писаренка.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Дякую. У мене прохання до другого читання доопрацювати проект. Ми подавали

свої пропозиції стосовно того, що в проекті бюджету передбачено, наприклад, достатньо суттєве збільшення на підтримку правоохоронних органів, органів прокуратури тощо, але при цьому ми бачимо, що більшість програм, про які говориться у сесійному залі, недофінансовано.

Ми з вами будемо говорити про те, щоб підтримати регіональну політику, передусім міста Харкова, але при цьому будемо говорити і про підтримку внутрішньо переміщених осіб, які на сьогодні також потребують додаткового фінансування, про коректування соціальних стандартів. Сподіваюся, що в нас із вами буде можливість спільно попрацювати, тому що до другого читання ми вже будемо дуже уважно дивитися, що буде в проекті бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Оксано.

МАРКАРОВА О.С. Дякую. Шановні колеги, як ви знаєте, видатки на безпеку і оборону в даному проекті бюджету розподілено відповідно до рекомендацій Ради національної безпеки і оборони. Щодо решти видатків, як я казала, за умови, що вони збалансовані, ми готові конструктивно працювати з комітетом для того, щоб знайти правильні рішення до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне запитання – Юринець Оксана Василівна. Будь ласка.

ЮРИНЕЦЬ О.В. Виборчий округ № 117, місто Львів. Пані Оксано, я хочу знову наголосити на тих важливих питаннях, які ми подали в поправках.

Перше. Щодо заробітної плати професорів, доцентів, викладачів, яка є мінімальною, мізерною. Зобов'язання Кабінету Міністрів на цей рік не виконані. Тому в проекті бюджету на 2019 рік має бути передбачена виплата тих коштів, які ви обіцяли профінансувати у 2018 році.

Друге важливе питання – транскордонна співпраця, щодо якої подав поправку наш Комітет з питань європейської інтеграції. Насправді виграно проекти, дуже багато об'єднаних територіальних громад активно працювали з Європейським Союзом. Треба їх підтримати

1 гривнею, щоб вони 10 гривень взяли з Європейського Союзу. Тому я дуже прошу, щоб не було так, як у минулому році: коли ми голосували за бюджет, ця стрічка – 500 мільйонів – була, а потім випала. Це не нормально, тому що насправді ми притягуємо значно більше. Тож наш комітет надав усі можливості, аби це було враховано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МАРКАРОВА О.С. Питання освіти – це ключовий пріоритет як уряду, так і парламенту. Насправді та цифра, яка передбачена у проекті бюджету на 2019 рік, навіть вища, ніж середня цифра по країнах ОЕСР як відсоток до ВВП. Так, цього недостатньо, якщо говорити про конкретні вузи. Ми знаємо, що є питання, які потребують врегулювання. Давайте разом до другого читання знайдемо механізми, як у межах тієї цифри, яка є, ми зможемо знайти і перебалансувати.

Щодо транскордонної співпраці. Міжнародні проекти і підвищення вибірки по них – ключовий пріоритет Міністерства фінансів, над яким ми працюємо. Ми разом з вами вже змінили роботу в Міністерстві фінансів щодо саме транскордонної співпраці, тому до другого читання ми врегулюємо це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую. Прошу, ви вже можете зайняти своє місце.

Зараз я запрошую до виступу голову Рахункової палати Валерія Васильовича Пацкана, до 5 хвилин. Але теж прошу, пане Валерію, виступати максимально лаконічно.

ПАЦКАН В.В., *голова Рахункової палати України.* Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати, члени уряду, запрошені! Рахункова палата здійснила експертизу проекту Закону «Про Держаний бюджет України на 2019 рік» і затвердила відповідні висновки та пропозиції, які вам надіслала.

Законопроект ґрунтується на показнику зростання реального внутрішнього валового продукту до 3 відсотків. По-перше, це менше від зростання світової економіки, таким чином буде поглиблюватися

відставання України від світу. По-друге, таке зростання передбачається досягти за рахунок розширення внутрішнього споживчого інвестиційного попиту, однак це не підкріплюється реаліями сьогодення.

Посудіть самі: у цьому році сповільнюється зростання реальних доходів населення, відбувається стагнація в галузях, що випускають продукцію споживчого попиту, зменшуються обсяги надходжень іноземних інвестицій. В умовах зростання цін на газ складно буде утримати інфляцію, яка закладена урядом на рівні 7,4 відсотка. За таких умов збільшення доходів державного бюджету порівняно із затвердженим на 2018 рік обсягом передбачено насамперед за рахунок зростання імпорту, цін і девальвації. При цьому без врахування цінового чинника доходи державного бюджету в 2019 році зменшаться на 0,8 відсотка.

Рахункова палата проаналізувала розрахунки Міністерства фінансів найбільш бюджетоутворюючих підприємств і виявила високі ризики ненадходження у запропонованих обсягах окремих доходів. Цього року ми провели аудит системи електронного адміністрування реалізації пального з метою контролю за надходженням акцизного податку. Кричущі факти. Він засвідчив, що є можливість суттєвого збільшення цих надходжень, але для уряду, який повинен докласти максимум зусиль щодо скорочення тіньового обігу пального.

Водночас наявні додаткові резерви доходів у законопроекті не враховано. За нашою оцінкою, є можливості для збільшення надходжень від податку на прибуток підприємств і акцизного податку на імпортовані підакцизні товари на загальну суму більш ніж 17,6 мільярда гривень. У 35 ваших пропозиціях, шановні народні депутати, до проекту бюджету в частині збільшення видатків їх джерелом вказані запропоновані Рахунковою палатою резерви збільшення доходів, і їх краще спрямувати, насамперед, не на збільшення видатків, а на зменшення дефіциту бюджету.

Державні борги вже котрий рік залишаються ключовою проблемою бюджету. Наступний рік буде роком значних боргових виплат: тільки на обслуговування державного боргу передбачено 145 мільярдів гривень. Крім того, планується спрямувати на погашення державного боргу 272 мільярди гривень. Ці витрати вдвоє більші, ніж

за передбаченими сукупними видатками зведеного бюджету на економічну діяльність, житлово-комунальне господарство. Ці кошти могли б стати інвестиційним підґрунтям для розвитку економіки і покращення добробуту громадян.

Уряд і в 2019 році здійснюватиме нові запозичення, щоб сплатити борги держави і покрити дефіцит державного бюджету. Планується запозичити 346 мільярдів гривень – це чверть фінансових ресурсів Державного бюджету України. Однак це не надто надійне і недешеве джерело надходжень, що залежатиме від ситуації на зовнішніх ринках капіталу, продовження співпраці з МВФ, попиту на облігації внутрішньої державної позики. Натомість впровадження інвестиційних проектів, що здійснюються за рахунок коштів, залучених державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій за відносно низькою ціною, вкрай неефективне, про що Рахункова палата неодноразово зазначала у своїх аудитах. Як наслідок, втрачаються наявні можливості для оновлення інфраструктури.

Зупинюся дещо на децентралізації. В останні роки термін «децентралізація» став дуже популярним. З початку проведення реформи у 2019 році вперше планується зменшення на 5,3 мільярда обсягу трансфертів з державного бюджету. Прогнозується також зростання обсягу власних доходів місцевих бюджетів на 46,8 мільярда гривень. Загалом зазначене свідчить про посилення фінансової самостійності місцевих бюджетів. Однак на практиці ця самостійність для більшості залишається декларативною.

Як і в попередні роки, у 2019 році більше половини обсягів доходів місцевих бюджетів формуватимуться за рахунок трансфертів з державного бюджету, більшість з яких – субвенції, що мають цільове призначення.

Шановні народні депутати, Рахункова палата готова продовжити співпрацю разом з вами, разом з урядом щодо підготовки якісного кошторису держави на 2019 рік та...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 10 секунд, щоб завершити.

ПАЦКАН В.В. ...усіма учасниками бюджетного процесу.
Дякую за увагу. Дякую, Андрію Володимировичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Валерію.

Колеги, зараз відбудуться виступи від фракцій і груп. Прошу провести запис.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Оксана Продан. Будь ласка. Увімкніть мікрофон пані Оксани.

ПРОДАН О.П. Шановний Андрію Володимировичу, хочу скористатися присутністю Прем'єр-міністра і звернуся до Володимира Борисовича.

Шановний Володимире Борисовичу, Асоціація міст України опрацьовувала проект бюджету від початку його розробки в уряді до сьогоднішньої ночі. Дякую, частину пропозицій враховано ще на початку підготовки. Разом з тим багато питань, які стосуються передусім фінансування медицини, освіти, доріг, як були, так і залишилися. Тому я дуже вас прошу в період підготовки між першим і другим читаннями проекту знайти час зустрітися з представниками Асоціації міст України і доопрацювати всі питання для того, щоб децентралізація, яку сьогодні проводять уряд і Верховна Рада, насправді відбулася і фінансово.

Я хочу порушити ще два конкретні питання. Це не дорого, але дуже важливо.

Перше питання – це програма «Чиста вода», яка була в цьому році. Вона дуже ефективно працює, і видатки розподіляються саме з урахуванням позиції місцевих органів самоврядування, але на сьогодні передана від місцевих органів до ДФРР. Я прошу її повернути.

Друге дуже важливе питання – це підтримка і фінансування територій, які зазнали забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи. З проекту бюджету це вилучили, на жаль. Є лише декілька пунктів у «Прикінцевих положеннях». Я також наполягаю на тому, щоб ця норма залишилася, тому що люди мають право на відповідне фінансування.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прем'єр-міністр підсумує після завершення всіх виступів.

Зараз до слова запрошується голова фракції «Народний фронт» Максим Бурбак.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Ми сьогодні розглядаємо проект Державного бюджету в першому читанні. Головне для всіх нас – це те, щоб країна увійшла в наступний рік уже з прийнятим Державним бюджетом. Нам треба припинити практику голосування за бюджет під ялинку і ґрунтовно, змістовно пропрацювати, щоб це був професійно підготовлений документ, щоб ми змогли забезпечити видатки з державного бюджету на основні програми.

Для фракції «Народний фронт» головним завданням було те, щоб і в цьому бюджеті продовжувалася практика, запропонована урядом Арсенія Яценюка, щоб 5 відсотків валового внутрішнього продукту виділялися на заходи з національної безпеки і оборони. Дякуємо за це.

Наступне. Головне для фракції «Народний фронт», щоб були продовжені реформи, розпочаті урядом Арсенія Яценюка. Це освіта, охорона здоров'я, будівництво і капітальний ремонт доріг, децентралізація. У проекті бюджету на 2019 рік це передбачено. Дякуємо за це.

Депутати нашої фракції подавали дуже багато поправок, я впевнений, що під час доопрацювання проекту до другого читання вони будуть враховані.

Шановні колеги! Закликаю всіх підтримати проект Державного бюджету в першому читанні для того, щоб коаліційний уряд зміг доопрацювати всі наші пропозиції, щоб ми вийшли на голосування за збалансований Державний бюджет з тим, щоб наша країна в наступному році була з Державним бюджетом, де будуть передбачені і соціальні пільги, і видатки на незахищені верстви населення, і на

Збройні Сили України для протидії агресії Росії, щоб наша держава могла йти шляхом економічного зростання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Самопоміч» – Тетяна Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, шановні українці! Державний бюджет – це той документ, за яким наша країна житиме весь наступний рік. Він повинен враховувати і забезпечувати інтереси всіх громадян України.

Натомість, ознайомившись з цим проектом Державного бюджету, як, власне, і на два наступних роки, не треба дивуватися, що платники податків виїжджають з країни мільйонами. Такої «щирої» турботи про себе від уряду вони просто не витримують. Замість обіцяного бізнесу податку на виведений капітал, який припинить виведення коштів в офшори, додасть як мінімум 1 відсоток зростання ВВП та як мінімум 110 мільярдів внутрішніх і зовнішніх інвестицій щороку, ми маємо податкову знижку великому бізнесу з податку на прибуток підприємств у розмірі 13 мільярдів гривень, про це щойно сказав голова Рахункової палати.

Натомість план щодо податку на доходи фізичних осіб урядом збільшений. З кого братимуть ці гроші, якщо у нас катастрофічно зростають темпи трудової міграції? Очевидно, що з малого бізнесу перевірки здеруть три шкури. І не варто забувати про тиск на бізнес з боку силовиків, яким знову (правоохоронцям, поліції, СБУ, прокуратурі) збільшують фінансування на 18 мільярдів, хоча рівень злочинності в нас не зменшився, а громадські активісти не почуваються вільно в нашій країні після Революції Гідності.

Замість обіцяної урядом боротьби з контрабандою на митниці ми маємо зниження плану щодо митних платежів, зокрема щодо імпортного акцизу, на 4 з лишком мільярди гривень, які, очевидно, підуть у чийось кишеню, а не до державного бюджету. А де ж обіцяні урядом і Прем'єр-міністром 100 додаткових мільярдів від ліквідації схем на митниці? Їх чомусь у проекті бюджету на 2019 рік, на жаль, немає.

Медичної, освітньої субвенції не вистачає навіть на поточні видатки для шкіл і лікарень. Відповідно з кишень громад буде

вилучено 27 додаткових мільярдів на покриття цих видатків. Загальний розмір дотацій і субвенцій місцевим бюджетам знижений на 5 мільярдів.

«Самопоміч» подавала поправки. Ми вимагаємо підняти заробітну плату медичним працівникам не менш ніж на 2-3 тарифних розряди, виділити кошти на екстрену медичну допомогу в усіх областях, а не лише на пілотний проект. Інакше виходить так, що швидка буде їздити тільки до кожного четвертого пацієнта. Там недоотримання коштів щодо фінансування екстреної допомоги становить 8 мільярдів.

Ну, і найголовніше – це Збройні Сили. Ми вимагаємо затвердити державну програму щодо виплати 100 тисяч гривень кожному учаснику АТО, кожному бійцю, який боронив нашу територіальну цілісність. Сьогодні це робиться у Львові. Якщо це під силу місту Львову, то це повинно стати державною національною програмою. Але ми цього в проекті Державного бюджету не побачили.

Так само ми не побачили там і задекларованої урядом енергоефективності, адже на «теплі кредити» виділено лише 400 мільйонів у той час, коли «Самопоміч» просила виділити хоча б 2 мільярди і дати...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд. Завершуйте.

ОСТРІКОВА Т.Г. ...нашим людям інструмент для можливості зниження витрат на комунальні послуги.

Однак всі наші поправки, спрямовані на придбання житла військовослужбовцям, на виділення «тепліх кредитів» для людей, на підвищення заробітної плати медикам, на природничі кабінети в школах, було виключено, тому що кошти пішли на фінансування ОДА і на фінансування силовиків.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від «Опозиційного блоку» – народний депутат Долженков. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Фракція «Опозиційний блок» не голосуватиме за цей

антисоціальний законопроект. Це фактично головний фінансовий документ країни. Уряд України, чинна коаліція, ті фракції і групи, які будуть підтримувати ініціативи коаліції та уряду, говорять, що це буде бюджет розвитку. Про цей бюджет можна говорити багато, але нічого спільного з розвитком він не має з таких причин.

Я не розумію, як ми можемо підтримувати, точніше, як ви будете підтримувати проект бюджету прокурорсько-поліцейської країни. На наступний рік передбачено фінансування МВС, Генеральної прокуратури, Служби безпеки України у розмірі 100 мільярдів гривень, тоді як у цьому році – трохи більше 80 мільярдів. Тобто збільшення немало-небагато на 20 мільярдів гривень.

Я не розумію, як ви будете підтримувати законопроект про Держбюджет на наступний рік, в якому передбачено, і це ми чули з висновків Рахункової палати України, безпрецедентний за всю історію України розмір обслуговування та виплат за державним боргом – 417 мільярдів гривень, це 40 відсотків дохідної частини бюджету. Це ті 40 відсотків, які могли б бути спрямовані на розвиток економіки, інфраструктури, загалом на підвищення соціального рівня населення, соціальних стандартів. Де ж тут розвиток?

Я не можу зрозуміти, як ви будете підтримувати законопроект, який передбачає скорочення соціальних видатків. Представники коаліції говорили, що це соціальний законопроект, який спрямований на підтримку та захист соціальної політики держави. Але врешті-решт ми можемо бачити, що видатки на субвенцію з оплати житлово-комунальних послуг скорочено. У цьому році було передбачено 70 мільярдів, а в наступному році за законопроектом, який зараз презентують, – 55 мільярдів гривень. Що це означає для простих, пересічних громадян? А це означає те, що на фоні збільшення тарифів на природний газ на 25 відсотків, а це приблизно 10 тисяч гривень за 1 тисячу кубічних метрів, коли в 2013 році було 800 гривень за 1 тисячу кубічних метрів, тобто за п'ять років підвищення у 12 разів, отримувачів субсидій буде небагато.

Цей проект бюджету є фейковою децентралізацією. Жодних видатків на соціально-економічний розвиток регіонів не передбачено, а навіть у цьому році була передбачена сума в розмірі 5 мільярдів гривень.

Насамкінець. Цей проект бюджету за своїми макроекономічними показниками не дотягує навіть до бюджету 2013 року з таких причин. ВВП у цьому році становить трохи більше 110 мільярдів доларів, у 2013 році було 100 мільярдів...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд. Завершуйте, будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. ...доларів. Мінімальна заробітна плата в 2013 році – 152 долари, зараз пропонують – 141 долар. Мінімальна пенсія – 118 доларів, пропонують – 55 доларів. Мінімальний прожитковий мінімум – 147 доларів, зараз пропонують – 68 доларів. Де тут розвиток і де тут соціальний захист?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ від групи «Відродження». Народний депутат Антон Яценко. Будь ласка.

Колеги, нагадаю, що ми обговорюємо проект бюджету на 2019 рік. Поводьтеся трохи тихіше в залі, щоб було чути виступи.

Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги, шановна пані головуюча, шановний пане Прем'єр-міністре і члени уряду, цей проект бюджету викликає дуже багато зауважень. Зазначу лише в цифрах, що пропонується, наприклад, збільшення фінансування МВС на 16 мільярдів 300 мільйонів, Міноборони – на 14 мільярдів, Держкомтелебачення – дуже важливий орган, але на 1 мільярд гривень, Національної поліції – ще 5 мільярдів, Національної гвардії – 1,5 мільярда, Судової адміністрації – 150 мільйонів, Верховного Суду – 291 мільйон тощо. Тобто ми бачимо величезне навантаження на бюджет за рахунок силових органів, а натомість фактично не враховано багато речей, які запропоновані народними депутатами, і безпосередньо ми подавали з паном Бондарем, лідером нашої фракції. Ці пропозиції я зараз зазначу суто для стенограми.

Перше. Пропозиція 96 щодо медицини. Ми пропонуємо поширити розвиток системи екстреної медичної допомоги не лише на пілотні, а й на інші регіони України.

Друге. Пропозиція 646. Щодо виділення фінансування в розмірі 500 мільйонів гривень на реконструкцію і розширення Національного інституту раку. Не потрібно пояснювати, як це важливо, бо це наші громадяни.

Третє. Пропозиція 647. Щодо виділення фінансування в розмірі 61 мільйон 200 тисяч гривень на покращення якості променевої терапії на лікування онкохворих в Національному інституті раку.

Четверте. Пропозиція 926. Збільшити на 1 мільярд фінансування спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги, що надається в загальнодержавних закладах охорони здоров'я, тому що в цьому проекті бюджету закладено у два рази менше від потреб наших громадян.

П'яте. Пропозиція 930. Збільшити на 5 мільярдів 679 мільйонів фінансування бюджетної програми «Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій в закладах охорони здоров'я науково-дослідних установ та вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України».

Шосте. Пропозиція 944. Збільшити на 310 мільйонів фінансування бюджетної програми щодо лікування громадян за кордоном. Всі знають, що наметові містечка стоять під Міністерством охорони здоров'я, і це неподобство. Це треба вирішувати негайно.

Сьоме. Пропозиція 958. Збільшення на 300 мільйонів гривень фінансування ендопротезів суглобів і наборів інструментів для імплантації.

Восьме. Пропозиція 957. Збільшити на 16 мільярдів фінансування програми забезпечення державних програм та комплексних заходів програмного характеру. Це фактично фінансування орфанних, серцево-судинних...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд.

ЯЦЕНКО А.В. ...та інших захворювань.

Дев'яте. Збільшити на 1 мільярд 300 мільйонів фінансування за напрямом «Централізована закупівля засобів та виробів медичного призначення на заклади охорони здоров'я для забезпечення лікування

хворих з серцево-судинними та судинно-мозковими захворюваннями».

Далі. На 5 мільярдів збільшити фінансування надання первинної медичної допомоги, про що вже казали. Збільшити на 100 мільйонів фінансування хворих на ДЦП. Збільшити на 4 мільярди фінансування програми щодо медичної субвенції місцевим бюджетам і таке інше.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ від групи «Воля народу» – народний депутат Шахов. Будь ласка. Потім останній виступ від депутатських фракцій і груп.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Група «Воля народу», політична сила «Наш край». Шановні колеги, наша група підтримуватиме прийняття в першому читанні проекту головного фінансового закону, який ми розглядаємо, але є декілька зауважень.

Перше. Щодо експерименту, який проводиться в медицині. Чому кошти виділяються на п'ять областей? Чому немає серед них Луганської області? Чи там не йде війна? Чи там залишилися швидкі, адже в Луганській області повинна бути первинна швидка допомога? І не треба експериментувати, просто додайте, будь ласка, до п'яти областей Луганську.

Друге. Коли ми вже будемо розбудовувати газотранспортну систему і видобувати наш український газ? Чому в цьому проекті бюджету не закладено на це грошей? Чому ви сьогодні дивитеся на підвищення ціни на газ для населення і не думаєте над тим, як видати на-гора український газ?

Третє. Щодо вугільної галузі. На сьогодні ця галузь практично стоїть на колінах. Немає коштів не тільки на розбудову державних шахт, а й на зарплату шахтарям, які сидять під Верховною Радою, під Кабміном з касками.

Володимире Борисовичу, треба виділити гроші на розбудову українських шахт і дати на-гора українське вугілля. Досить знущатися над шахтарями. У минулому році видобували 4 мільйони тонн вугілля,

у цьому році – лише 1 мільйон тонн, а можемо видобувати 18 мільйонів тонн.

Четверте. Стосовно субсидій. У минулому році на субсидії було виділено 71 мільярд гривень, а в цьому році ви хочете зробити людей жебраками, – передбачаєте на субсидії 55 мільярдів. Додайте людям грошей на субсидії, не робіть українців жебраками!

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії – Олег Ляшко. Потім заключний виступ від «Батьківщини». Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. За всі роки незалежності в Україні ніколи не було соціального бюджету з однієї причини – тому що Україна ніколи не мала ані Президента, ані уряду, які дбали б про громадян, про розвиток економіки, про людей праці. Кожна влада дбає виключно про себе, про власні інтереси, про свої офшорні рахунки, і про власне збагачення.

Команда Радикальної партії пропонує такі зміни до проекту бюджету, які зроблять його бюджетом розвитку економіки країни, економічного зростання, відновлення робочих місць, подолання бідності і ключове – щоб цей бюджет працював на розв’язання соціальних проблем громадян.

Я вчора був на Рівненщині і на Волині. Люди мені на телебаченні ставлять запитання. Зокрема пані Галина із Корецького району: пенсія 1 тисяча 460 гривень – субсидії не отримала, пані Тамара з Костопільського району: пенсія 2 тисячі гривень – субсидії не отримала. Влада прийняла рішення, знизила право мінімум 3 мільйонів українців отримувати субсидії, при тому що зарплату і пенсії не підвищують і не перераховують.

Тому головна наша вимога до цього проекту бюджету – підвищення заробітної плати. 4 мільйони людей отримують мінімальну зарплату, яка не може задовольнити їхні елементарні потреби. Ми вимагаємо встановити мінімальну зарплату на рівні 6 тисяч гривень. Це дасть можливість перерахувати пенсії мільйонів українських

пенсіонерів, які все життя чесно пропрацювали, а сьогодні отримують 1,5 тисячі гривень пенсії. Перерахунок пенсії дасть можливість на 1 тисячу гривень підвищити пенсії чорнобильцям, колишнім колгоспникам, іншим категоріям громадян.

Крім того, відновлення дитячого харчування за рахунок державного бюджету в школах. На сьогодні нагодувати дитину в школі – велика проблема для батьків, тому що в них немає роботи, немає грошей. Це повинна виконувати влада.

Ми вимагаємо збільшити фінансування на програму «Доступні ліки», мінімум 1 мільярд гривень додати на ліки для онкохворих. Щороку у 100 тисяч людей діагностуються нові онкологічні захворювання, у них немає можливості купувати ці дорогі ліки, а отже, вони відмовляють собі у лікуванні.

Ми вимагаємо від уряду, від Президента Порошенка, який несе повну відповідальність за зuboжіння українців, за підвищення тарифів, за космічні ціни на газ, ми вимагаємо від цієї влади і від цієї коаліції припинити латати дірки в бюджеті за рахунок найменш імущих громадян України. Приберіть свої руки з кишень українців! Полапайте власні кишени, і ви знайдете там мільярди, які можуть бути спрямовані на розвиток України, на подолання бідності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» – Сергій Соколов. Потім будуть виступи депутатів, але час обмежений.

СОКОЛОВ С.В. Шановні колеги, шановний Прем'єр-міністр, шановні представники уряду, мені здається, те, яким рушлом пішла дискусія в сесійному залі, абсолютно не відповідає тому етапу розгляду проекту бюджету, на якому ми знаходимося. Зараз кожна фракція пропонуватиме чергові сотні мільярдів, які треба кинути на ту чи іншу програму. Пане Прем'єре, а нам потрібно на цьому етапі говорити про наповнення бюджету, і це основне, а далі, коли ми будемо розглядати проект у другому читанні, будемо вести мову, як далі витрачати ці кошти.

Тож перше наше застереження, яке подано у вигляді законодавчих ініціатив і пропозицій до проекту бюджету, – це набрання чинності в повному обсязі законом про трансфертне ціноутворення, що дасть змогу не на півроку, як це було за Януковича (отримати

кредит, а далі скасувати дію цього закону для ключових галузей), а реально на десятки мільярдів гривень наповнити бюджет за рахунок припинення всіх офшорних схем, які цей закон зупиняє. До речі, цей закон свого часу розроблявся в тому числі з допомогою міжнародних фінансових інституцій, серед них і Світовий банк, і *IMF*, і Європейський банк реконструкції та розвитку. Чи є цей закон у пропозиціях уряду? Немає.

Друге. Знову пропонується йти хибним шляхом додаткового фінансування Національної служби здоров'я. Пропонується додати ще майже 30 мільярдів. Куди це заведе, ми бачимо по цьому року. Де додатковий ресурс у бюджеті, який може бути направлений на медицину?

Наша пропозиція: терміново зібрати урядову комісію разом з парламентом і нарешті поетапно почати перехід до страхової медицини. Шлях, який зараз запропонований, це шлях в нікуди. Подивіться, чи є хоча б одна додаткова гривня, яку ви залучаєте від роботодавців, я вже не кажу – від населення. Які можуть бути додаткові залучення, якщо знову сподівання тільки на бюджет?

Наша пропозиція: відмовтеся від цієї катастрофічної схеми, в яку вас втягнули. Страхова медицина дасть змогу вивести з тіні в перший же рік майже 30 відсотків тих, які приховують свої доходи, залучити реальний ресурс роботодавця.

Третє. Це пенсії пенсіонерів. Ось тут я буду казати про видатки. На жаль, ми знову не бачимо шляху розв'язання цієї проблеми ані через законодавчі ініціативи, ані через додатковий ресурс бюджету. Це найменш захищена верства населення.

Тому наша пропозиція: поверніться до тих ініціатив, які внесла «Батьківщина»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити.

СОБОЛЄВ С.В. ...і це дасть можливість розглядати фактично зростання бюджету і його розподіл, а не розподіл і латання дір, яких не існує.

Тому наша фракція пропонує вам повернутися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, я продовжую засідання на 15 хвилин. Зараз відбудеться заключний етап – виступи народних депутатів. Я надаю мінімальний час – 6 хвилин для виступів народних депутатів.

Поки проводиться запис, хочу повідомити, що зараз у залі присутні керівники найкращих українських видавництв, які сьогодні пропагують українську книгу і в Україні, і по всьому світу. Давайте їх привітаємо (*Оплески*). Вітаємо вас, друзі! Після розгляду проекту бюджету ми нагородимо вас грамотами.

Зараз до слова запрошується Долженков. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Прошу передати слово Скорику.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане головуючий, шановні колеги, шановні громадяни України! Дуже легко виступати в кінці дискусії, коли всі фракції висловили свою точку зору, було дуже багато епітетів щодо цього проекту бюджету. Провладні фракції говорили про те, що це буде бюджет розвитку, опозиційні фракції начебто критикували бюджет. Але я хочу звернутися до всіх депутатів, які не входять до так званої неіснуючої провладної коаліції: якщо ви проголосуєте за цей проект бюджету, то стаєте співучасниками всього того, що відбувається зараз у країні.

Ключові слова сказав один з керівників провладної фракції, який подякував Володимирі Борисовичу за те, що він продовжує реформи свого попередника Арсенія Петровича Яценюка. Я можу сказати, що до позитивів цього проекту бюджету можна віднести тільки те, що, на відміну від Арсенія Петровича Володимир Борисович виконує Регламент і вчасно подав проект бюджету до парламенту, не так, як робили попередники, – у Новорічну ніч. Щодо всього іншого можна казати тільки про негативи цього проекту бюджету, починаючи з макроекономічних показників і закінчуючи фінансуванням конкретних галузей.

Якщо говорити про дуже важливе питання нарощування боргових зобов'язань, то назву декілька цифр, щоб громадяни почули і зрозуміли, про що йдеться. У 2013 році наші зобов'язання становили 584 мільярди гривень. Зараз – уже 2 трильйони 260 мільйонів гривень,

і ви ними перевищили граничний показник цього року. Усього в цьому бюджеті 40 відсотків – 400 мільярдів гривень буде спрямовано на те, щоб виплачувати й обслуговувати наші боргові зобов'язання. І розповіді нинішнього уряду про те, що це начебто попереднікі, а не Арсеній Петрович, – повна нісенітниця, тому що все, що відбувалося, нарощувалося саме за цієї влади, цією коаліцією.

Дуже важливе питання щодо ситуації з фінансуванням аграрного сектору. Залишили цифру абсолютно ту саму, як у бюджеті на 2018 рік, не розуміючи, що є інфляція, є зміна курсу національної валюти. Якщо говорити про європейські країни, то там 50 відсотків бюджету спрямовуються на підтримку аграрного сектору. У нас – майже нічого.

Надзвичайно важливе питання, яке вже порушувалося сьогодні з цієї трибуни, – співвідношення ціни на газ, те, що уряд планує її підвищити, а натомість планує знизити розміри субсидій на 20 мільярдів гривень. Це неприпустимо.

Шановні некоаліційні колеги, не голосуйте за цей проект бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Гулак передає слово для виступу Лінькові. Будь ласка.

ЛІНЬКО Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні українці! Перед прийняттям бюджету всі розповідають про те, як краще поділити гроші, але мало хто пропонує інструменти, як же нам заробити ці гроші і які реальні економічні інструменти можна запровадити. Наша команда пропонує ці інструменти, і ми добиваємося прийняття цілого ряду законопроектів як щодо закупівель, так і щодо індустріальних парків.

Найважливіша галузь, яка дає зростання економіки, яка сьогодні хоча б працює в Україні, – аграрний сектор, фермери, на плечах яких тримається економіка і валютна виручка в тому числі, не отримали в цьому році ніякої допомоги. Виділили 5 мільярдів так званої допомоги на дотації фермерам. Наша команда з Олегом Ляшком проїхала

по всій Україні, по кожному селу. Ми не знайшли жодного фермера, який отримав би реальну підтримку від держави, тому що виписана така процедура, що потрібно перед тим, як отримати, половину віддати хабарами. У результаті відбувається скорочення поголів'я скота, ліквідація фермерських господарств, рейдерські захоплення, які добивають і без того важку ситуацію з фермерами, фактично знищують галузь. У нас величезні врожаї, з яких ми отримуємо менше порівняно, наприклад, із сусідньою Польщею. У минулому році ми заробили 3 мільярди євро, а Польща заробила на меншій кількості гектарів землі 20 мільярдів євро. То як ми підтримуємо аграріїв?

Саме тому фракція Радикальної партії Олега Ляшка пропонує запровадити найперше прозору систему розподілу дотацій для фермерів, збільшити ці дотації, дати підтримку саме тим, які сьогодні створюють переробку, тримають тварин. Ми пропонували на 1 гектар 1 корову, щоб в українських селах були корови. Тому що, наприклад, лише на моїй Кіровоградщині зменшення поголів'я скота за останній рік на 6 відсотків призводить до того, що до нас завозять хімію, штучне молоко, українці позбавлені можливості купувати натуральний продукт.

Якщо ми хочемо побачити реальні доходи в бюджеті, якщо ми хочемо побачити, з чого будемо розподіляти ці кошти, нам потрібно підтримати ті галузі, які дають доходи. Це передусім фермерські господарства.

Ми прийняли в першому читанні законопроект про внесення змін до Конституції, якими визначено, що основою аграрного устрою є фермерські господарства, але для цього потрібна реальна економічна підтримка цих фермерських господарств. Тому ми закликаємо підтримати нашу економічну програму щодо відродження села, повернення переробки і тваринництва в села і передбачити реальні дотації в проекті бюджету на 2019 рік. Не 5 мільярдів гривень, з яких ніхто не отримає жодної копійки, а реально вдвоє більше для того, щоб прості українські селяни і фермери, які тримають корів, які створюють робочі місця, отримали ці гроші.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ – Ганна Гопко.

Колеги, через 5 хвилин ми будемо переходити до голосування, тому прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Ми розглядаємо дуже важливе питання і бачимо, як представники різних фракцій намагаються представити свої важливі регіональні, округові питання.

Я хотіла б сказати, що ми в Комітеті у закордонних справах розглядали бюджет Міністерства закордонних справ. Так ось, на наступний рік бюджет Міністерства закордонних справ – 4 мільярди 419 мільйонів гривень. Водночас у цьому варіанті проекту бюджету, який ми бачимо, 4 мільярди передбачається на державну підтримку галузі тваринництва і додатково 800 мільйонів – на фінансову підтримку фермерських господарств. Тобто 4 мільярди на державну підтримку галузі тваринництва – це майже як на все Міністерство закордонних справ.

Мені хочеться поставити запитання до уряду. Володимире Борисовичу, ці 4 мільярди на підтримку фермерських господарств кому передбачаються? Великим латифундистам? Це тим, які потім будують дорогі будинки під Києвом?

Я хотіла б, щоб ви розглянули пропозиції комітету і збільшили бюджет Міністерства закордонних справ, врахували важливі видатки на утримання граничної чисельності працівників закордонних дипломатичних установ, на фінансування Українського інституту за кордоном, на представництво нашого МЗС на Закарпатті, які допоможуть нам ефективніше захищати наші національні інтереси.

А щодо державної підтримки галузі тваринництва в розмірі 4 мільярди, то я не називатиму олігархів, які потім купують величезні вілли, яхти за 150 мільйонів за наші з вами гроші. Я закликаю переглянути цей проект бюджету. З тими дотаціями, які роками виділялися для великих латифундистів, пора закінчувати.

Ще одне питання. Ми беремо гроші у міжнародних фондів. У 2016 році парламент ратифікував угоду з Європейським інвестиційним банком, за якою 400 мільйонів євро виділяється на підтримку малих і середнього розміру фермерських господарств. Чому досі

жоден фермер не отримав доступу до тих 400 мільйонів євро під низькі відсотки?

Ми їздили з литовцями, агітували за Європейський інвестиційний план для України. Але досі уряд не представив ті стратегічні галузі. Ми хвалимося, що в нас є літєві родовища. Увесь світ, Ілон Маск і решта говорять про електрокари, про майбутнє. Чи є в цьому проекті бюджету такі стратегічні галузі, як космос, літєві родовища, які дадуть Україні не 3 відсотки ВВП, а 7 відсотків! Давайте дивитися у майбутнє!

А про що ми зараз тут говоримо? Як черговими дотаціями на відкатах під виборчі кампанії в 2019 році домовитися з величезними агроолігархами?

Ще є питання щодо акцизів на алкогольні напої та тютюнові вироби. Є одне з головних питань – щодо збільшення зарплати військовослужбовців. Є питання транскордонної співпраці, про 1 гривню, яка дасть 10 гривень. Чому цей рядок не включили? Прошу переглянути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, я прошу зайти до залу і підготуватися до голосування. Прошу зайняти робочі місця.

Зараз виступить – Оксана Сироїд, 2 хвилини. Потім – Володимир Гройсман. Далі переходимо до голосування. Я прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця.

СИРОЇД О.І. Шановні колеги! Люди хочуть жити у безпеці, і вони готові платити велику ціну державі за те, щоб мати можливість жити в безпеці. Сьогодні українці десятину зі своїх податків віддають державі для того, щоб мати захист армії.

А що робить держава з тими грошима? Держава шахрує, держава обіцяє і не виконує. Обіцяні виплати, так звані бойові або за знищення ворожої техніки, фактично стали об'єктом корупції командирів. Обіцяні державою пільги на транспорт, на медичне забезпечення переклали на плечі органів місцевого самоврядування. Ще гірша, принизлива ситуація з землею.

Потрібно чесно виплачувати солдатам компенсації. Так, як це сьогодні робить місто Львів. Але чому цього немає в проекті

Державного бюджету? Чому всі пропозиції «Самопоміч» щодо збільшення виплат було відхилено? Я вам покажу відповідь. Ось ці десять рядків – це оборонний бюджет України. А це – оборонний бюджет Сполучених Штатів Америки, де розписана кожна стаття, де кожен платник податків і кожен солдат може побачити, чому і скільки грошей на нього витрачається.

«Самопоміч» півтора року тому внесла деталізований законопроект щодо оборони, але він не приймається. Всі депутати присягають у любові до солдата і до армії, але це не любов. Якщо ви хочете любити, дайте можливість людям розуміти, скільки грошей вони отримуватимуть і за що. Українці повинні знати, на що вони сплачують свої податки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, я хочу нагадати, що в нас буде два голосування. Перше голосування – за прийняття проекту Постанови «Про висновки та пропозиції до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (№ 9000-П) за основу, а друге – за прийняття цього проекту постанови в цілому. Це наші пропозиції. Отже, два голосування, щоб після першого голосування не було спокуси покинути зал.

Прошу всіх залишатися на робочих місцях. Зараз 2 хвилини відводиться для виступу Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана, і голосуємо. Займайте робочі місця.

Будь ласка, Володимире Борисовичу.

ГРОЙСМАН В.Б., Прем'єр-міністр України. Дякую, вельмишановний пане Голово Верховної Ради України. Шановні колеги народні депутати! Передусім я хочу подякувати за цю дискусію щодо проекту Державного бюджету України на 2019 рік.

Як було сказано у виступах, ми маємо сьогодні консолідований бюджет трохи більше 1 трильйона 200 мільярдів гривень, додаткових пропозицій ще на 2 трильйони 200 мільярдів. Це означає, що пропозицій набагато більше, і, можливо, вони надто яскраві, ніж ми можемо собі дозволити. Тому наше завдання – розвивати національну економіку, я з цим абсолютно згоден. Але той проект бюджету, який ми підготували, на сьогодні збалансований. Безумовно, ми готові до

другого читання конструктивно разом з фракціями, комітетами працювати над тим, щоб зробити цей документ кращим. Але він має бути збалансованим, реалістичним і має забезпечити розбудову нашої держави.

Ми передбачили видатки і на Збройні Сили України, і на безпеку та оборону, і на освіту, і на медицину, і на децентралізацію, і на модернізацію інфраструктури, будівництво доріг. Ми готові йти далі, якісно робити свою роботу, але нам потрібна ваша підтримка. Давайте зробимо нашу економіку і країну сильною. Сьогодні ми робимо перший крок, і я прошу всіх об'єднатися, підтримати проект постанови за основу та в цілому для того, щоб ми з вами в найближчий місяць могли спільно працювати і зробити цей проект бюджету кращим, але я наголошую, і це дуже важливо, реалістичним.

Дякую і буду дякувати за вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до статті 157 Регламенту Верховної Ради ставлю на голосування підготовлений Комітетом з питань бюджету проект Постанови «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» ([№ 9000-П](#)) для прийняття за основу. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Відповідно до статті 157 Регламенту ставлю на голосування проект Постанови «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» для прийняття в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо. Це не проект бюджету, друзі! Це наш проект постанови, бюджетні рекомендації.

«За» – 214.

Колеги, це не голосування за проект бюджету в цілому. Це Бюджетна резолюція (*Шум у залі*).

Я прошу повернутися до голосування (*Шум у залі*).

Прошу голосувати і підтримати (*Шум у залі*). Голосуємо за повернення до розгляду. Це голосування за прийняття проекту постанови в цілому, не за бюджет (*Шум у залі*). Голосуємо за повернення.

ГРОЙСМАН В.Б. Це проект постанови. Це не проект бюджету. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу підтримати.

«За» – 236.

Повернулися.

Тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови № 9000-П в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо. Це ми приймаємо рекомендації нашого комітету в цілому і передаємо уряду.

«За» – 240.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Відповідно до статті 157 Регламенту висновки та пропозиції до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» набувають статусу Бюджетних висновків Верховної Ради, і ми передаємо уряду на доопрацювання. Бажаю плідної спільної роботи комітету та уряду під час доопрацювання проекту до другого читання.

Отже, колеги, зараз 14 година 15 хвилин. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради я оголошую закритим.

О 16 годині я прошу всіх прийти до залу для продовження нашої роботи. У нас був важкий період роботи, але ми змогли прийняти ключові для нашої країни рішення. О 16 годині очікую всіх у залі.